

Yang Madyaw na Batok bain kang Jesu Kristo na Byabatok ni MARKOS

Yang Pagbatok ni Juan na Magbawtismoway
(*Mateo 3:1-12; Lukas 3:1-18; Juan 1:19-28*)

1 ¹Yaan yang abatokon ko adoon si Jesu Kristo na Anak nang Dios. ²Aon pyagalaong nang Dios kadini sang kanaan Anak na syosolat nang propeta na si Isaias, laong, “Aon kanak sogwanun na osogoon ko na magaona kanmo antak naan andamun yang agiin mo. ³Disang banwa na way maguya magalaong yaan sang manga otaw na makadto kanaan, ‘Pangandam kamo kay madatung yang Ginoo na makagagaom, dadyawa mayo yang agiin naan.’”

⁴Yang pagdatung ni Juan na syosogo nang Dios yaan yang pagkatoman nang pyagalaong nang Dios na syosolat ni Isaias. Si Juan na magbawtismoway yagabatok sang manga otaw na yakadto kanaan disang banwa na way maguya. Yagalaong yaan, “Ayawi mayo yang manga maat na imo mayo aw pagpabawtismo kamo. Aw maynaan yang imo mayo apasayloon kamo nang Dios sang kamayo manga maat na imo.” ⁵Yang manga otaw asang tibook Judea aw yang manga otaw asang syodad na Jerusalem yabay komadto kang Juan. Pagbatok nilan sang manga imo na ayawan nilan kay maat, bawtismowan silan ni Juan disang tobig na Jordan.

⁶Si Juan, yaan yang pyandagom naan yang yabul na bobol nang ayup na kamelyo. Yaan yang pyanintoron naan yang paris nang baka. Yaan yang kanunun naan yang doron aw yang duga nang urup. ⁷Yagabatok yaan sang manga otaw, laong, “Aon masapit kanak domatung na dakora yang kanaan katungud, labaw pa sang kanak katungud, wakaw di ak makagayon kanaan aw imoon ak allang naan na magaobad sang liston nang kanaan sapatos kay laban ako obos kanaan. ⁸Ako, yang pyagabawtismo ko kamayo

yang tobig, toyo yang masapit kanak domatung, yaan yang pagabawtismo naan kamayo yang Balaan na Espirito.”

Yang Pagbawtismo aw yang Pagtigi kang Jesus daw Mangagad kang Satanas daw Dili

(Mateo 3:13–4:11; Lukas 3:21-22; 4:1-13)

⁹Timpo nang pagbatok ni Juan, yakadto kang Juan si Jesus na sikun sang barrio na Nasaret na sakop nang Galilea kayan byawtismowan yaan ni Juan disang tobig na Jordan. ¹⁰Kyakabawtismowan si Jesus, yamanggin yaan sang tobig, kayan kinita naan parabay yang langit na kyakaowangan aw yang Balaan na Espirito na yukunsad agkanaan, maynang pagkunsad nang salampati. ¹¹Kayan yaparabay magsorit yang Dios diglangit na yagalaong kang Jesus, “Ikaw yang bogtong na Anak ko na laban ko karugunan. Kariko nang manga imo mo madyaw ko.”

¹²Pagkatapos saan, parabayun nang Balaan na Espirito pakadtoon si Jesus sang banwa na way maguya. ¹³Yabay yaan tintarun ni Satanas disaan na banwa surud nang kapatan na allaw. Arag aon disaan na banwa manga mananap na mangngagat. Yatabang kang Jesus disaan yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios.

Pyagaagad ni Jesus yang Opat na Magkakaya

(Mateo 4:12-22; Lukas 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴Pagkatapos nang ari padakup si Juan, komadto si Jesus sang banwa na Galilea na magabatok sang madyaw na batok na sikun sang Dios. ¹⁵Yagalaong si Jesus, “Dyomatung da yang timpo na pagbuut nang Dios na bay yaan magari kamayo. Ayawi mayo yang manga imo mayo na maat nang Dios aw too kamo sining madyaw na batok.”

¹⁶Kaba yapanaw si Jesus disang dorog nang dagat ag Galilea, kikita naan si Simon aw yang mangod naan na si Andres. Yanagpamiyara silan, kay manga magkakaya silan. ¹⁷Yagalaong si Jesus sang dowa disaan, “Adi kamo, agad kamo kanak. Kamo, yang yagakakamang mayo yang isda, toyo pagaindoon ta kamo adoon daw onnoon mayo pagkamang sang manga otaw antak silan masingadi kanak.” ¹⁸Pagdungug nilan saan, maparabay silan dowa motawan sang kanilan manga biyara, kayan yomagad silan ni Jesus.

¹⁹Pagkatapos saan, oman manaw si Jesus kayan kimita yaan sang dowa na anak ni Sebedeo, si Santiago aw si Juan. Aadto silan dowang sang kanilan barangay, yagadayaw sang mabakla na pokot nilan. Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Agad kamo kanak.” ²⁰Pagdungug nilan saan, panawan nilan parabay yang kanilan ama aw yang manga maggawbukay nilan disang barangay. Kayan yomagad ni Jesus yang dowang ka anak ni Sebedeo.

Yang Otaw na Lyarasakan nang Mangkaraat
(*Lukas 4:31-37*)

²¹Yakadto si Jesus aw yang kanaan manga inagad sang barrio na Kapernaum. Kaba aadto silan, masurum pa nang allaw na pagpapatana syumurud da si Jesus sang pagtitiponan nang manga Judio disaan na barrio aw pagindo. ²²Yaasliyan yang manga otaw nang gaom nang pagindo ni Jesus kay yang kanaan pagindo laban yusubsub sang kanilan ginawa kay yagadan nang gaom nang Dios. Buku nang magonawa yang kanaan pagindo sang dadaan pagindo nang manga magindoway sang balaod.

²³Disaan na pagtitiponan aon otaw na lyarasakan nang mangkaraat, pyapagkadopang nang mangkaraat. Yokowaaw yaan na yagalaong, ²⁴“Kay Jesus na taga Nasaret, nanang inangun mo kanami na mangkaraat? Apakawaraun mo kadi kami? Kikilara ta kaw na ikaw yang balaan na syosogo ani nang Dios.” ²⁵Yaparabay si Jesus magsagda sang mangkaraat, laong, “Ayaw magsamok. Logwa da disang lawas naan na otaw.” ²⁶Kayan byontog nang mangkaraat yaan na otaw aw patakigi naan. Kayan kyomowaaw yang mangkaraat aw logwa saan na otaw. ²⁷Yamaburungburung yang manga otaw na yikita saan, kayan yaginosipay silan, laong, “Nanini koraw? Dagdagang yang gaom ni Jesus. Pagsagda naan sang mangkaraat, maparabay lomogwa.” ²⁸Tungud saan na imo ni Jesus yaparabay makarimpud yang dungug naan sang tibook banwa na Galilea aw sang makilibot saan na banwa.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Yamangkasakit
(*Mateo 8:14-17; Lukas 4:38-41*)

²⁹Pagpanaw ni Jesus aw yang kanaan manga inagad disang pagtitiponan, komadto silan sang baray ni Simon aw ni Andres. Yamagad kanilan si Santiago aw si Juan. ³⁰Asaan yang ogangan ni Simon, yamasakit, laban mapaso yang kanaan lawas. Pyaparabay nilan batokan si Jesus na yamasakit yang ogangan ni Simon. ³¹Kayan kyomadto si Jesus sang boyag, pagpoti naan sang kamot nang boyag papagbangonon naan, yagkadyaw da sang kanaan sakit. Kayan yaparabay yaan magpoga sang pagkaan aw pakaana si Jesus aw yang kanaan manga inagad.

³²Pagsallup nang suga, domatung yang kariko nang yamangkasakit, aw yang kariko nang otaw na lyarasakan nang mangkaraat dyadara ag kang Jesus. ³³Yang kariko nang otaw na sikun disaan na barrio yanagkatipon asang apit nang agdan naan na baray. ³⁴Kayan pyapagkadyaw ni Jesus yang madaig na yamangkasakit nang yanagburukburuk na sakit. Arag madaig na mangkaraat yang pyaparogwa naan disang lawas nang manga otaw na lyarasakan nilan. Yatigam yang mangkaraat na si Jesus yagadan nang gaom nang Ama naan na Dios, toyo wa silan apapagsorita ni Jesus.

Yagabatok si Jesus ag Galilea

(Lukas 4:42-44)

³⁵Pakallowun pa yagbangon da si Jesus aw panaw. Yorogwa yaan sang barrio aw pagampo yaan na sayda naan. ³⁶Kay wara asang baray si Jesus, wakaw wa akadogay yaanap da yaan ni Simon aw manga inagad ni Simon. ³⁷Pagkita nilan kang Jesus, maglaong silan kanaan, “Kariko nang otaw arag gaanap kanmo.” ³⁸Kayan yaglaong si Jesus, “Bay da ra kamo, makadto kita sang kadaygan na manga barrio na makilibot nini na banwa antak ako makapagbatok dato. Sabo yakani ako kay antak dumungug yang kariko nang otaw sang madyaw na batok nang Dios.” ³⁹Kayan yaglimpud si Jesus sang tibook Galilea, yagababatokon yaan asang manga pagtitiponan durug yagaparogwa sang manga mangkaraat disang manga otaw.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Aon Laro na Sanla

(Mateo 8:1-4; Lukas 5:12-16)

⁴⁰Aon otaw na laban matigda yang kanaan laro na yakaopos sang kanaan lawas. Yang sakit naan yang pyagangaranan nang sanla. Yakadto yaan kang Jesus kayan lyomood asang apit nang siki ni Jesus aw pagpakallaat. Yagalaong yaan kang Jesus, “Yatigam ako na makapagkadyaw kaw sang kanak lawas aw imoon mo.” ⁴¹Laban yamallaat si Jesus pagkita naan saan na otaw, wakaw pyopoti naan yaan. Kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Gosto ko imoon yaan. Pagkadyaw da sang sakit mo.” ⁴²Pagsorit ni Jesus, maparabay magkadyaw yang sakit naan na otaw, marinis da yang lawas naan kay wa day laro. ⁴³⁻⁴⁴Kayan pyaglaong yaan ni Jesus, laong, “Ayaw naa magpakatigam sang kadaygan sang pagkadyaw mo. Kadto parabay sang magampoway antak kitaun naan na wa day sakit mo. Pagdara nang pagatag mo sang Dios kay yaan yang sogo ni Moises kadini sang otaw na kyablongan da sang kanaan sakit, aw antak katigaman nang manga otaw na ikaw yagkadyaw da.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus. ⁴⁵Awgaid pagpanaw nang otaw na yagkadyaw da maparabay magbabatokon sang manga otaw sang imo ni Jesus, kayan yakarimpud sang banwa yaan na batok. Yabay maggogodanun yaan na otaw wakaw wada naa mapakita si Jesus adto barrio, simingadto ra yaan logwa, asang banwa na way abay otaw, awgaid maski diin yaan yagatotol kanaan yang madaig na manga otaw.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Yamatay da

yang sangkilid na Lawas

(Mateo 9:1-8; Lukas 5:17-26)

2 ¹Paglabay nang pilang allow, mori oman si Jesus adto sang barrio na Kapernaum. Kayan yaparabay marimpud yang barrio nang batok

na dyomatung da si Jesus disaan. ²Wakaw wa akadogay yanagkatipon da yang madaig na manga otaw asang baray na pyapanik ni Jesus, yamakmo yaan na baray nang otaw, wa day makapanik, maski yang gangaan yakmo da arag nang manga otaw. Kaba gabatok si Jesus sang sorit nang Dios, ³yadatung disaan na baray yang manga otaw na yanaglakat sang otaw na yamatay da yang sangkilid nang lawas. Opat na ka otaw yang garakat kanaan. ⁴Wa da makaagi silan agkang Jesus, kyakarupunan nang madaig na manga otaw. Borabora yagpanik silan agtaas nang atup kayan byoslotan nilan yang atup aw tontona asang tupad ni Jesus yang otaw na lyarakat. ⁵Pagkita ni Jesus na yasarig silan kanaan, maglaong yaan sang yamasakit, “Kay lagi, pyasaylo ra kaw adoon sang kanmo manga maat na imo.” ⁶Aon manga sait magindo sang balaod na arag gaingkod disaan na baray. Pagdungug nilan sang pyagalaong ni Jesus, magdumdum silan, laong nang ginawa nilan, ⁷“Nanga yaan yapagonawa sang Dios? Maat yang pyagalaong naan. Yang Dios gaid yang makapagpasaylo sang otaw sang kanaan sara.” ⁸Kyakatigaman ni Jesus yang kanilan dum dum kayan yaglaong yaan kanilan, “Nanga kamo yagadumdum kanak nang maynaan na dum dum? ⁹Paningug kamo, wain yang marisud, yang magalaong ako sang yamasakit, ‘Pyasaylo ra kaw sang kanmo sara,’ daw yang magalaong ako, ‘Pagbangon, kamanga yang pyagakorangan mo aw panaw?’ ¹⁰Adoon pinaagi sang papagkadyaw ko sini na otaw, apakita ko kamayo na ako na gyugual nang Anak nang otaw arag aon gaom pagpasaylo sang maski sini na otaw sang kanaan manga sara.” Kayan yaglaong si Jesus sang otaw na yamatay da yang sangkilid nang lawas, ¹¹“Pagbangon, kay lagi, kamanga yang pyagalakat kanmo aw ori da agkamayo.” ¹²Yaparabay yaan magbangon kayan kyamang naan yang pyagalakat kanaan aw panawi naan yang manga otaw disaan. Yamaburungburung silan na ikita saan na imo ni Jesus, kayan byantog nilan yang Dios aw paglaong, “Dungan wa pay kikita ta na maynini, baya adoon kita ikita.”

Pyagaagad ni Jesus si Lebi
(*Mateo 9:9-13; Lukas 5:27-32*)

¹³Kayan yomanaw si Jesus disaan na baray aw tugbung adto sang kilid nang dagat. Madaig na manga otaw yang yagakatipon agkanaan, kayan pyagindo naan. ¹⁴Pagkatapos naan magindo, manaw oman. Kaba yapanaw yaan, kikita naan yang anak ni Alpeo na si Lebi na yagaingkod disang bayadanan sang miyoras. Si Lebi mannokot sang miyoras. Yagalaong si Jesus kanaan, “Bay da, agad kanak, abay ta kaw indoon.” Kayan yaparabay si Lebi mindug aw agad kang Jesus.

¹⁵Wa akadogay disaan, si Jesus aw yang kanaan manga inindo kyomaan da asang baray ni Lebi. Madaig disaan yang yanagsaro komaan, kay laban madaig yang yamagad kang Jesus. Madaig disaan yang

mannokot sang miyoras na yoobit nang manga Pariseo kay wa mangagad sang pagindo nang kanang Pariseo magindoway, arag aon disaan manga otaw na saraun na arag yoobit nang manga Pariseo. ¹⁶Aon disaan manga magindoway na sakop nang Pariseo. Kikita nilan si Jesus na yapagsaro komaan sang manga mannokot sang miyoras aw yang manga otaw na saraun, wakaw yagalaong silan sang manga inindo ni Jesus, “Nanga si Jesus yapagsaro komaan sang manga mannokot sang miyoras aw yang manga otaw na saraun na wa mangagad sang kanami pagindo?” ¹⁷Yudungug si Jesus sang pagosip nang kanang Pariseo magindoway, kayan yimibak yaan kanilan na yagalaong, “Ayn nang aon sakit, magapaborong. Yang way sakit, dili. Yakani ak sang donya na magatawag sang manga otaw na yatigam na aon sara nilan, kay silan yang maynang manga otaw na yamasakit na magapaborong kanak. Toyo yang manga otaw na gadumdum na way sara nilan, di modorod kanak, wakaw di ak makatabang kanilan.”

Bain sang Pagdili sang Pagkaan aw Yabay Magampo

(Mateo 9:14-17; Lukas 5:33-39)

¹⁸Ninyan na allaw wa akaan yang manga inindo ni Juan na Magbawtismoway aw yang manga inindo nang Pariseo, kay yaan na allaw yang allaw na batasan nilan na di silan makaan. Wakaw yakadto silan kang Jesus aw pagosip kanaan, laong, “Nanga yang kanmo manga inindo wa magagaon sang kanami batasan? Kami na manga inindo ni Juan na Magbawtismoway aw yang manga inindo nang Pariseo, wa akaan kami nini na allaw, toyo yang kanmo manga inindo, yabay komaan.” ¹⁹Yimibak si Jesus kanilan, yagalaong, “Aw aon kasal, kaba iyan pa yang kyakasal, yabay komaan yang yatambong sang kasal. Di amaimo na ayawan yang pagkaan nang yatambong sang kasal kaba iyan pa yang kyakasal. ²⁰Toyo aw domatung yang allaw na amakamang kanilan yang kyakasal, baya da di da silan makaan.” Maynaan yang ibak kanilan ni Jesus kay yaan yang pananglitan bain kanaan.

²¹Pyapaagi ni Jesus sang pananglitan yang kanaan pagindo na dili odogpo sang dadaan na pagindo. Yagalaong yaan, “Maat paglunub yang baya na sapot sang marongo na dagom. Aw maglunub nang baya na sapot na wa pa ukukus, pagkukus nang baya na sapot kagawidan yang dadaan, kayan yadogodogo marasi.” ²²Yoman magpananglitan si Jesus, laong, “Yang bago na imun di alasak sang dadaan lasakanan na paris nang baka kay yang dadaan na lasakanan di da maganod. Aw lasak yang bago na imun sang dadaan na lasakanan kayan syomobo yang imun, moboto yang lasakanan, amaobo yang lasak, kayan yakayam yang lasak aw yang lasakanan. Yatigam kamo na yang madyaw butangan nang bago na imun yang bago na imo na paris na abay pa gomanod.” Yaan,

pyagaindo ni Jesus antak silan matigam na yang kanaan pagindo di odogpo sang kanilan dadaan na pagindo.

Bain sang Allaw na Pagpapatana

(Mateo 12:1-8; Lukas 6:1-5)

²³Aon oman allaw na pagpapatana, yamagi si Jesus aw yang kanaan manga inindo sang kabatadan. Kaba yangindaran silan disaan, yasagpi yang manga inindo naan sang batad kayan pyarisan nilan aw kaana. ²⁴Kayan yaglaong kang Jesus yang manga Pariseo, “Tanawa yang kanmo manga inindo. Nanga silan yasagpi sang batad nining allaw na pagpapatana? Yalapas silan sang kanatu pagindo.” ²⁵⁻²⁶Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Wa pa sa kadi kamo makadarag sang byabasa mayo na iinang nang ari na si Dabid kadini nang boi pa si Abiatar na labaw na magampoway asang baray nang Dios. Na yamaukud si Dabid aw yang kanaan manga inagad. Yamangkagutum silan, kayan yomanik si Dabid sang baray nang Dios kayan kyomaan sang paan na byubutang disaan nang magampoway na pagpasalamat sang Dios. Yang manga upud ni Dabid arag yatagan naan nang paan, maski pyagaindo nang kanatu balaod na yaan gaid yang makakaan saan na paan yang manga magampoway disang baray nang Dios. Buku nang maat nang Dios yaan na imo ni Dabid kay yatigam yang Dios na yamaukud silan. ²⁷Wakaw maski yang kanak manga inindo yang yasagpi sang batad, arag buku nang maat nang Dios yang kanilan imo maski allaw adoon na pagpapatana, kay buku nang pagbuut nang Dios na yang allaw na pagpapatana yang magabaya sang otaw, toyo pagbuut naan na yang otaw yang magabaya antak yaan katabangan ninyan na allaw. ²⁸Na, kay ako yang pinili nang Dios na gyugual nang Anak nang otaw, ako yang aon katungud na magaindo kamayo sang manga imo na madyaw imoon nang allaw na pagpapatana.” Maynaan yang pyagalaong ni Jesus sang manga Pariseo.

Yang Otaw na Yamakungkung yang Sangkilid na Kamot

(Mateo 12:9-14; Lukas 6:6-11)

3 ¹Kayan yoman si Jesus sumurud sang pagtitiponan. Aon otaw disaan na yamakungkung yang sangkilid na kamot, wa da akaunat. ²Arag aon disaan manga otaw na somosopak kang Jesus. Yabay silan managsait kang Jesus daw magborong yaan naan na allaw saan na otaw. Aw magborong yaan naan na allaw na pagpapatana, osombong nilan si Jesus kay maat nilan na magaborong nang allaw na pagpapatana. ³Maski yaan yang baat nilan, yagalaong si Jesus sang otaw na yamakungkung yang sangkilid na kamot, laong, “Adi kaw, kay baklug.” Kayan yaparabay yang otaw maindug aw dorod kang Jesus. ⁴Kayan yaglaong si Jesus sang

manga otaw na yosopak kanaan, “Osipin ta kamo. Nanang amaimo ta nang allaw na pagppatana na buku nang paglapas sang kanatu balaod? Daw tomabang kita sang arag otaw, daw magimo kita sang maat sang arag otaw? Daw boiin ta yang otaw daw patayun ta yang otaw?” Toyo wa silan iibak kang Jesus. ⁵Yanganawanaw si Jesus kanilan. Maski yamadaman si Jesus kanilan, laban yamapuruk yang ginawa naan kay maat yang kanilan dumdum, mabagsug yang kanilan oro. Kayan yaglaong si Jesus sang otaw na yamakungkung yang sangkilid na kamot, laong, “Unata, kay baklug, yang yamakungkung na kamot mo.” Pyaparabay naan unatun, yaparabay magkadyaw, wa da akakungkung. ⁶Kayan lyomogwa disang pagtitiponan yang manga Pariseo, aw parabay silan singadto sang manga inagad nang ari na si Herodes. Kayan yanagkabaraw silan aw yang manga inagad ni Herodes daw monnono yang pagpatay nilan kang Jesus.

Madaig na Otaw yang Garopog kang Jesus

⁷Si Jesus aw yang kanaan manga inindo yapanaw disaan aw tugbung adto sang dagat. Garopog kanaan yang magkadaig na otaw sikun sang sakop nang Galilea aw yang sakop nang Judea, ⁸aw yang syodad na Jerusalem. Maski agdipag nang tobig na Jordan aw yang lanto nang dowa na syodad na Tiro aw Sidon, madaig arag yang garopog kang Jesus kay kariko nilan byabatokan nang manga imo ni Jesus. ⁹⁻¹⁰Kay madaig yang yamangkasakit na kyablongan da ni Jesus, wakaw laban yusugsug kanaan yang kadaygan na yamangkasakit antak silan makadamdam kanaan antak kablongan. Wakaw pyapabutang ni Jesus sang kanaan inindo yang barangay asang kilid nang dagat kay magaingkod yaan asang barangay antak dili yaan marisgis nining madaig na otaw. ¹¹Aw ikita kang Jesus yang mangkaraat, yokobkob asang atobangan ni Jesus yang otaw na lyarasakan nilan, kayan kyomowaaw na yagalaong kang Jesus, “Ikaw, kay Jesus, yang Anak nang Dios.” ¹²Toyo syasagda ni Jesus yaning mangkaraat, laong, “Di da kamo magbatok daw sini ako.”

Pipili ni Jesus yang Samporo aw Dowa

(Mateo 10:1-4; Lukas 6:12-16)

¹³Pagkatapos saan, tomokod si Jesus nang butay. Aon manga otaw na pyanogon naan antak silan komadto kanaan asaan na butay. Kayan tyomokod silan sang butay aw kadto kang Jesus. ¹⁴Aon samporo aw dowa digkanilan na pinili ni Jesus na abay naan pagagad. Silan yang syosogo naan na magabatok bain sang pagindo nang Dios. ¹⁵Yatagan silan nang gaom na makapagparogwa silan sang manga mangkaraat disang lawas nang manga otaw. ¹⁶Yani yang manga aran nang samporo aw dowa na pinili ni Jesus, si Simon na pyanganganan ni Jesus ni Pedro. ¹⁷Yang

yasapit, yang dowang na kang Sebedeo anak na si Santiago aw si Juan na pyagangaranan ni Jesus ni Boanerges. Yang kaologan naan na aran anak nang dilam. ¹⁸Yang yasapit, si Andres, aw si Pelipe, aw si Bartolome, aw si Mateo, aw si Tomas, aw si Santiago na anak ni Alpeo, aw si Tadeo, aw si Simon na gyugual nang saranig sang kanilan banwa. ¹⁹Yang maori, si Judas Iskariote, yaan yang yatabang pagpadakup kang Jesus.

Si Jesus aw si Beelsebul

(Mateo 12:22-32; Lukas 11:14-23; 12:10)

²⁰Pagkatapos ni Jesus magpili sang samporo aw dowang, mori yaan agbaray. Kayan yoman magkatipon yang magkadaig na otaw disaan. Yamakmo nang manga otaw yang baray wakaw wa da sang Jesus makakaan. ²¹Pagdungug nang manga lomom ni Jesus saan na batok, komadto silan kang Jesus na panagdakupun nilan kay aon day yaglaong, “Yagkamunung da si Jesus.”

²²Arag yadatung disaan, agkang Jesus yang manga sait magindo sang balaod na yanugbung sikun ag Jerusalem. Yagalaong silan, “Liyaraskan si Jesus ni Beelsebul na pangoro nang mangkaraat.” Si Satanas yang pyagangaranan nilan ni Beelsebul. Aon kadaygan digkanilan na yagalaong, “Wakaw makapagparogwa si Jesus sang mangkaraat disang lawas nang manga otaw, kay yatagan yaan nang gaom nang pangoro nang mangkaraat na si Satanas.” ²³Pagdungug ni Jesus sang kanilan sorit, tawagun silan ni Jesus antak silan domorod agkanaan. Kayan yaggogod si Jesus kanilan sang samingay antak katigaman nang manga otaw disaan yang matungtung bain kang Satanas na pyagangaranan nilan ni Beelsebul. Yagalaong si Jesus, “Kamo na manga sait magindo, osipin ta kamo. Onnoon ni Satanas na pangoro nang mangkaraat yang pagparogwa sang kanaan manga sakop na mangkaraat na yarasak sang otaw? ²⁴Dumduma mayo, aw aon pangoro na yapagtanam sang kanaan sogwanun, di madogay amawara yang kanaan sakop. ²⁵Magonawa arag yang sang ka yangognan na yabay magkomat, di madogay managsarimbura silan. ²⁶Maynaan oman yang sakop nang pangoro nang mangkaraat na si Satanas, aw mapagtanam yaan sang kanaan manga sogwanun, di madogay akawaraan yaan sang sakop.”

²⁷Kayan yoman maglaong si Jesus kanilan, “Na dumduma mayo yaning pagalaong ko kamayo adoon. Aw aon kusugan na otaw na tagtomon sang baray, way makalasang sang kanaan baray na amagaw sang kanaan dyayaw aw dili onaun bakoson yang kusugan na otaw. Aw mabakos da yaan, madyaw da pamotiin yang manga dyayaw naan.

²⁸“Kariko mayo dini, ayaw kamo magpakaringaw. Maski madaig yang manga maat na imo nang otaw, apasayloon pa nang Dios yang gaimo sang maat. Maski yakasara yang otaw tungud sang pagminos naan sang

Dios, apasayloon pa nang Dios yaan na otaw. ²⁹Awgaid yang maski sini na otaw na makasara tungud sang pagminos naan sang Balaan na Espirito yaan na otaw yang dili da apasayloon nang Dios asta sang way kataposan.” ³⁰Maynaan yang pyagalaong ni Jesus sang manga sait magindo sang balaod, kay silan yang yagalaong, “Sabo si Jesus aon gaom kay lyarasakan yaan nang mangkaraat.”

Yang Ina aw yang manga Lomon na Kausgan ni Jesus

(Mateo 12:46-50; Lukas 8:19-21)

³¹Kaba gaindo si Jesus sang manga otaw, yadatung yang kanaan ina aw yang manga lomon naan na usug. Pyapasogowan nilan si Jesus antak lomogwa agkanilan. ³²Agsurud nang baray madaig yang gaingkod asang makilibot ni Jesus. Aon digkanilan yagalaong kang Jesus, “Aglogwa si ina mo aw yang manga lomon mo, gosto nilan na mapagbaraw kanmo.” ³³⁻³⁴Kayan kaba yatanaw si Jesus sang manga otaw na ilibot kanaan, yagalaong yaan kanilan, “Tinuud na aglogwa yang ina ko aw tudtuud lomom ko, toyo aon digkamayo yaakun ko na ina ko aw lomom ko. ³⁵Kay kariko nang yangagad sang pagbuut nang Dios, silan yang mangkangod ko na usug aw mangkangod ko na bobay aw manga ina ko.”

Yang Sambingay bain sang Gasabod sang Bini

(Mateo 13:1-9; Lukas 8:4-8)

4 ¹Yadagawdagaw oman si Jesus tumugbung adto sang baybayun nang dagat disaan. Pagdatung naan asang babayun, mangindo yaan sang manga otaw na yakadto kanaan. Kay laban madaig yang manga otaw na yanagkoro agkanaan, yimindug yaan aw singadto sang barangay asang dagat na masaid sang ligad, kayan yagingkod yaan asang barangay kaba yagaindo yaan sang manga otaw disang baybayun. ²Madaig yang pagindo ni Jesus kanilan pinaagi sang sambingay. Kaba yagaindo si Jesus kanilan, laong naan, ³“Aon otaw na yakadto sang kanaan pawa na mananum. Yagasabod yaan sang bini asang kanaan pawa. ⁴Pagsabod naan, aon yukurug adto sang daran. Yang yukurug sang daran tyotobog nang langgam. ⁵Aon oman yukurug disang batoon na lopa. Yang yukurug disang batoon na lopa madyaw yang paggiti nang tigmad. ⁶Awgaid pagsilat nang masakit na suga, wa akadogay, yagango ra kay wa makagamot nang madyaw. ⁷Aon oman yukurug asang lopa na madaig yang gamot nang soksokon na sagbut. Yaparabay yang sagbut tomorin, yang tanum wa otorin nang madyaw kay tyatarong nang sagbut. Wakaw wa aabot yaan na tanum. ⁸Aon oman yukurug asang madyaw na lopa. Matinorin yaan na tanum, yobonga nang madyaw, yatibog. Aon yobonga nang katlowan. Aon yobonga nang kaanuman. Aon yobonga nang sang gatos.” Yaan yang sambingay na pyagaindo ni Jesus kanilan. ⁹Kayan yaglaong si Jesus, “Butangan mayo yaan sang dum dum mayo.”

Pyapaagi ni Jesus sang Samingay yang Pyagalaong kanilan
(*Mateo 13:10-17; Lukas 8:9-10*)

¹⁰Pagkariyos nang madaig na otaw, domorod kang Jesus yang samporo aw dowang na inindo aw yang manga otaw na yamaibilin disaan aw pagosip kanaan, laong, “Nanang kaologan naan na samingay na pyagaindo mo kanami kagayna?” ¹¹⁻¹²Kayan yimibak si Jesus kanilan na yagalaong, “Kamo yang yatagan adoon nang katigaman antak kamo matigam bain sang pagari nang Dios na wa pa naan nangaon apakatigaman sang manga otaw, adoon pyakatigam da kamayo. Awgaid pyagalaong ko yani adto sang kadaygan na otaw pinaagi sang samingay kay antak silan dumungug aw antak silan kimita. Toyo maski mikita silan, di mikilara, maski mudungug silan, di makadarag, kay di gusto nilan ayawan yang kanilan manga imo na maat nang Dios antak silan pasayloon nang Dios.”

**Yoobad ni Jesus yang Kaologan nang Samingay
bain sang Gasabod sang Bini**
(*Mateo 13:18-23; Lukas 8:11-15*)

¹³Kayan yoman maglaong si Jesus kanilan, “Wa pa kadi kamo makadarag saan na samingay ko, onnoon mayo yang pagkadarag sang kadaygan na samingay? ¹⁴Na paningug kamo, obadun ko kamayo adoon yang kaologan naan na samingay. Yang otaw na pyagalaong na gasabod sang bini, yaan yang gabatok sang sorit nang Dios adto sang manga otaw. ¹⁵Yang manga otaw na byabatokan, silan yang maynang kyakasabodan nang bini. Yang pyagalaong na daran na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios, toyo pagdungug nilan sang sorit nang Dios komaon parabay si Satanas aw agawa digkanilan yang sorit nang Dios na pyananglit sang bini. ¹⁶Yang pyagalaong na baton na lopa na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios, kayan yaparabay silan tomangkap saan kay madyaw nilan. ¹⁷Awgaid kay mababaw yang kanilan pagtoo, wa akadogay, yamawara. Maynaan aw datungun silan nang karisud, aw karaati silan nang kadaygan tungud sang pagtangkap nilan sang sorit nang Dios, yaparabay da silan magtangu sang pagtoo nilan. ¹⁸Yang lopa na pyagalaong na madaig yang gamot nang soksokon na sagbut na mallug tomorin, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios, ¹⁹toyo wa abay mangagad sang sorit nang Dios kay madaig yang kyakabaragan nilan. Kay yaan yang yabay dumdumun nilan yang makaboi kanilan aw yang kanilan kadato aw yang kadaygan pa na manga imo na gusto nilan imoon, wakaw kyakasarikway nilan nang dumdum nilan yang sorit nang Dios, wa da nilan akaundi. Wakaw yang

sorit nang Dios di kanilan makatabang. ²⁰Awgaid yang pyagalaong na madyaw na lopa na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug na yabay mangagad sang sorit nang Dios, kay laban madyaw nilan. Wakaw yatoman digkanilan yang pagbuut nang Dios. Yang mangkadyaw na imo nini na manga otaw maynang madyaw na abot. Aon yobonga nang katlowan, aon yobonga nang kaanuman, aon yobonga nang sang gatos.” Maynaan yang pagobad ni Jesus saan na sambingay.

Yang Ilawan Kinaanglan Dili Asangkoban

(Lukas 8:16-18)

²¹Pagkatapos ni Jesus sang pagobad naan sang sambingay, maglaong si Jesus kanilan, “Aw gabi la, di mayo asangkoban yang ilawan, arag dili mayo ubutang yaan agsarad nang ingkodanan, awgaid otongtong mayo yang ilawan sang butanganan nang ilawan. ²²Maynaan antak yang tyatago kabatawan. Magonawa oman saan yang wa pa apakatigaman adoon, mallaw apakatigam da. ²³Wakaw dadyawa mayo butangan sang dum dum mayo yang pyagalaong ko antak mayo katigaman.”

²⁴Kayan yabay maglaong si Jesus, “Paninggi mayo yang pagindo kamayo antak laban kamo makadarag kayan magadogang yang panalangin kamayo nang Dios. ²⁵Maynaan kay yang maningug sang pagindo kanaan, odogangan nang Dios yang kanaan katigaman, toyo yang di maningug, maski yang kanaan tagbi na katigaman, akamangun yaan kanaan.”

Yang Sambingay bain sang Syasabod na Bini na Yotorin

²⁶Yabay magindo si Jesus na yagalaong, “Yoman ak magsambingay antak kamo makadarag bain sang pagsakop nang Dios. Aon otaw na gasabod sang bini na omay disang kilis na pawa. ²⁷Pagkatapos naan magsabod, matorog kayan yagmata, mayn da ninyan yatorog nang gabi, gamata nang allow surud nang pilang allow, kayan yang omay yabay tomorin, toyo wa yaan akatigam daw monnono yang pagtorin. ²⁸Anorot yamabot yang tanum disang madyaw na lopa. Yomona domagum yang omay, kayan yamoklad. Aw aon day lawas, yomonga ra, kayan yomonod. ²⁹Pagkailag nang bonga, parabayun sogoon nang tagtomon sang pawa yang kanaan sogwanun na gadara sang paggagani nilan kay tigagani la.”

Yang Sambingay bain sang Mamayantuk na Bini

(Mateo 13:31-32,34; Lukas 13:18-19)

³⁰Kayan yabay maglaong si Jesus, “Na kay gosto ko akatigaman mayo yang kasakopan nang Dios, pyapaagi ko oman sang sambingay yang pagindo ko. ³¹Nang tigmad yang kasakopan nang Dios maynang mamayantuk na bini na yakasabod asang lopa. Yaan na bini gitatagbiyan

sang kariko nang bini na tyatanum, ³² toyo paggiti naan kayan tyomorin, yaan na tanum dakora pa sang kadaygan na tanum. Yasanga yaan nang marowag wakaw pyagapogadan nang manga langgam yang sarad nang manga daon naan.”

³³ Yabay ni Jesus pagsambingay kanilan kutub nang madyaw nilan paninggan na sambingay. ³⁴ Yang kariko nang pagindo naan disaan podo sambingay, way pyaglaong naan sang manga otaw na buku nang sambingay. Toyo nang silanay dakman sang manga inindo naan, yoobad naan kanilan yang kariko nang kaologan nang manga sambingay.

Syasagda ni Jesus yang Bagyo
(*Mateo 8:23-27; Lukas 8:22-25*)

³⁵ Nang gabi la ninyan na allaw, yagalaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Abay da ra, mataripag da kita agdipag nang dagat.” ³⁶ Kayan pyarabay nilan panawan yang yanagkatipon disaan, asang baybayun, aw pagsakay silan sang barangay na pyagaingkodan ni Jesus, kayan tyomaripag silan, yagadan nang kadaygan na barangay. ³⁷ Kayan kyumurug yang laban dakora na bagyo. Kyakasabawan yang barangay nang mabakla na barud, bay silan marunud kay agput da makmo nang tobig yang kanilan barangay. ³⁸ Pyaparabay nilan pokawun si Jesus na yakatotorog da na gakido moron sang orin nang barangay, kayan yaglaong silan kanaan, “Kay Ginoo, amangkarunud da kita, nanga wa kaw ubunanga?” ³⁹ Pagmata ni Jesus sagdaun naan yang samut aw paglaong yaan sang manga barud, “Katingun da na barud. Pagtangu da.” Kayan lyumunung yang bagyo. Marinaw da yang banwa. ⁴⁰ Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Nanga kamo yamalluk nang bagyo? Wa pa kamo agaw akanarig kanak.” ⁴¹ Yamalluk silan, yamaburungburung pagkita nilan sang gaom ni Jesus, kayan yanagkabarawbaraw silan na yagalaong, “Sini kadi na otaw yaan? Maski yang bagyo aw yang manga barud yangagad na syasagda naan.”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Lyarasakan nang Mangkaraat
(*Mateo 8:28-34; Lukas 8:26-39*)

5 ¹ Yadatung silan si Jesus agdipag nang dagat kayan dyomoong silan sang baybayun asang banwa nang taga Gerasen. ² Pagawas ni Jesus sang barangay, parabayun yaan songonon nang otaw na sikun sang gikub na butanganan nang patay. Lyarasakan yaan na otaw nang mangkaraat, ³ wakaw yagauya yaan disang manga gikub na butanganan nang patay. Way makabakos kanaan maski bakoson nang kadina. ⁴ Arimarim byabakos yang kanaan kamot aw siki nang kadina. Pyagabogto naan yang kadina na pyagabakos sang kanaan kamot aw bogtowa naan yang bakos sang kanaan siki. Way otaw na makatagun kanaan. ⁵ Allawgabi

gapanawpanaw yaan disang manga gikub aw asang karatyan. Yabay yaan magkowaawun aw parii naan yang lawas naan nang manga bato.

⁶Pagkita naan kang Jesus, maski maawat pa yaan yaparabay yaan domaragan agkang Jesus, kayan lyomood yaan asang atobangan ni Jesus. ⁷⁻⁸Yaparabay magsorit si Jesus sang mangkaraat disang lawas naan na otaw. Yagalaong si Jesus, “Ikaw na mangkaraat, panaw da disang lawas naan na otaw.” Kayan kyomowaaw yaan na pyapagsorit nang mangkaraat, laong, “Nanga kaw isingani kanak, kay Jesus? Ikaw yang Anak nang Dios na Lyomabi. Pyangayo ko kanmo, kay Jesus, asang atobangan nang Dios na ikita kanatu, ayaw ako paglasaya.” ⁹Kayan yagosip si Jesus sang mangkaraat, laong, “Sining aran mo?” Yimibak yaan, laong, “Si Mararan yang aran nami, kay laban madaig kami.” ¹⁰Kayan laban yapakasukut magpakallaat yang manga mangkaraat kang Jesus na dili silan ni Jesus apapanawun disaan na banwa.

¹¹Aon disaan, asang kilid nang butay madaig na yayup na baboy na yanagpandolyang. ¹²Pyangayo nang mangkaraat kang Jesus, laong, “Pakadtowa kami sadtong baboy, dato kami surud nang lawas nilan.” ¹³Kayan pyabayaon ni Jesus na malasak silan sang manga yayup na baboy. Lyomogwa da yang manga mangkaraat sang lawas naan na otaw kayan simingadto silan sang manga baboy, kayan lyomasak. Masaid nang dowang mararan kariko nang baboy. Paglasak nilan sang lawas nang manga baboy, mandaragan yang manga baboy adto sang pangpang aw kallog adto sang dagat kayan yabos marumus aw kamatay.

¹⁴Pagkita saan nang manga magtonggoway sang baboy, mandaragan silan adto sang barrio aw asang makilibot naan na manga baray, yanagbatok sang kyakainangan nang baboy. Yang maguya disaan yaparabay komadto kang Jesus antak silan kimita daw nanang yamaimo disaan na banwa. ¹⁵Pagdatung nilan kang Jesus, kitaun nilan yang otaw na lyorogwaan nang pilang mararan na mangkaraat. Asaan yaan yagaingkod disang apit ni Jesus, yandagom da, madyaw da na pagdudumdumay naan. Pagkita nilan saan, mangkalluk silan sang gaom ni Jesus. ¹⁶Kayan yoman silan batokan nang yikita sang pagparogwa ni Jesus sang manga mangkaraat disang lawas naan na otaw aw yang yamapagguna sang baboy. ¹⁷Na yaparabay magpakallaat kang Jesus yang manga otaw disaan antak yaan manaw sang kanilan banwa.

¹⁸Pagsakay ni Jesus sang barangay, magpakallaat kanaan yang otaw na lyorogwaan nang manga mangkaraat. Yagalaong yaan kang Jesus, “Aw madyaw mo, kay Jesus, amagad ak nimo.” ¹⁹Toyo pyupunpunan yaan ni Jesus. Yagalaong si Jesus kanaan, “Dili, kay lagi, madyaw yang omori kaw agkamayo aw pagbatok sang pagkallaat kanmo nang Ginoo, na pyapagkadyaw kaw naan.” ²⁰Kayan yaparabay yaan mori aw batoka yang dakora na tabang ni Jesus kanaan sang kariko nang kyakaagiyan

naan na pyagangaranan nang samporong ka barrio. Kariko nang otaw yamangkailimilim sang batok naan kanilan.

Yang Anak ni Jairo aw yang Bobay na Yopoti sang Dagom ni Jesus
(*Mateo 9:18-26; Lukas 8:40-56*)

²¹Pagkatapos saan, mori si Jesus na yasakay sang barangay, yataripag yaan oman nang dagat. Pagkanaripag naan, songonon yaan nang magkadaig na manga otaw asang baybayun nang dagat. ²²Kaba aadto pa si Jesus sang baybayun nang dagat, yadatung disaan yang pangoro disang pagtitiponan naan na banwa. Jairo yang aran nang pangoro. Pagkita naan kang Jesus, lomood yaan asang apit nang siki naan, ²³kayan yapakasukut yaan magpakallaat kanaan. Yagalaong yaan kang Jesus, “Pakamatayun yang isu ko na bobay. Agad naa kanak agkanami aw damdama doon antak yaan kablongan antak di matay.” ²⁴Kayan yomagad naan si Jesus. Arag laban madaig na manga otaw yang yamagad naan, yabay panaglisginin nilan si Jesus.

²⁵Disaan na manga otaw aon masakitin na bobay na arag yigiyod kang Jesus. Sapamporo aw dow na ka toig yabay dogoon yaan na bobay, wa atangkudi. ²⁶Yagapaborong yaan sang madaig na manga doktor, yamabos yang kanaan sapi nang pagpaborong naan toyo way yakablong kanaan, sana yagadogang yang kanaan sakit, laban da kyudul. ²⁷Yudungug yaan na bobay sang dungug ni Jesus, wakaw yigiyod yaan sang manga otaw na yamagad kang Jesus. Yabay yang bobay magpasaisaid sang likod ni Jesus kayan yakadamdam sang sagyad nang kanaan dagom, ²⁸kay yagalaong yang dumdam nang bobay, “Gatang ak makadamdam sang kanaan dagom, oolyan da ako sang kanak sakit.” ²⁹Na matungtung sa agaw, baya pa yaan domamdami, yaparabay yaan tangkudan sang dogo aw batiya naan sang kanaan lawas na kyablongan da yaan. ³⁰Byabati ni Jesus yang paglogwa nang kanaan gaom sikun sang lawas naan na yakablong sang sakit. Wakaw gasakindug si Jesus kayan yapakabilik aw anawanawa naan yang kaolyan naan, kayan yaglaong yaan, “Sini ngaong yopoti sang dagom ko?” ³¹Yimibak yang kanaan inindo na yagalaong, “Lilisgis kaw nang madaig na otaw na yasaid kanmo, kayan yagaosip pa kaw daw sini yang yopoti kanmo?” ³²Awgaid yabay si Jesus magpanganawanaw kay antak naan kitaun yang yopoti sang kanaan dagom. ³³Kayan tyakigan yaan na bobay nang pagkalluk, kay yatigam yaan sang kariko nang yamapagguna kanaan, wakaw yolood yaan asang apit nang siki ni Jesus kayan yagbatok yaan sang pagkablong sang kanaan sakit nang pagpoti naan sang dagom ni Jesus. ³⁴Kayan yaglaong si Jesus saan na bobay, “Yang kanmo pagkanarig kanak, kay idi, yaan yang yakapagkadyaw kanmo. Ori da agkamayo. Madyaw da kaw nang Dios. Di da magabarik yang kanmo sakit.”

³⁵Wa pa akampus yang sorit ni Jesus sang bobay, dyomatung da yang kangay kang Jairo, kayan yaglaong kang Jairo, “Ayaw da pagagadan yang Ginoo daw marasay da, kay yamatay da yang anak mo.” ³⁶Toyo wa maningug si Jesus saan na sorit. Sana yaparabay da yaan maglaong kang Jairo, “Ayaw magkaundug, kay baklug, abay kanarig kanak.” ³⁷Byabakas ni Jesus yang magkadaig na manga otaw na igiyod garo kanaan, yaan gaid yang pyagaagad naan si Pedro aw yang dow na maglomom na si Santiago aw si Juan, kayan yomagad silan kang Jairo. ³⁸Pagdatung nilan sang baray ni Jairo, kitaun ni Jesus yang manga otaw na yanagdadarogpasay, kariko nilan disaan yabay managmatay. ³⁹Kayan syumurud si Jesus sang baray aw paglaong sang manga otaw disaan, “Nanga kamo gadadarogpasay? Nanga kamo yabay managmatay? Wa akamatay yang isu, yagaid matorog.” ⁴⁰Pagdungug nilan sang pyagalaong naan, panagikuran nilan si Jesus, laong nilan, “Yatorog pa kadi yang yamatay da?” Yaan yang pyagalaong nilan kay wa silan otoo. Kayan pyarogwa silan kariko ni Jesus. Yaan gaid yang pyapadorod ni Jesus asang apit nang isu yang ama aw ina nang isu aw yang toro na inindo naan. ⁴¹Kayan pyoti ni Jesus yang kamot nang isu aw paglaonga naan nang kanilan sorit, “Talita, kumi.” Yang kaologan naan na sorit, “Pagbangon, kay idi.” ⁴²Yaparabay magbangon yaan na isu na baya magsasagondaraga kayan yagpanawpanaw. Pagkita nang manga otaw sang isu, maparabay silan maburungburung. ⁴³Pyupunpunan silan ni Jesus, laong, “Di da kamo magbatok sang kadaygan sang yamapagguna sang isu.” Kayan yaglaong si Jesus kanilan na apakaanun yang isu.

Way Yatangkap kang Jesus ag Nasaret

(Mateo 13:53-58; Lukas 4:16-30)

6 ¹Kayan yomanaw si Jesus disaan na banwa aw ori yaan adto sang barrio na pyagauyaan naan nangaon. Yamagad naan yang kanaan manga inindo. ²Nang allow na pagpapatana, yagaindo si Jesus asang pagtitiponan disaan na barrio. Madaig silan disaan na yamaburungburung sang kanaan pagindo, wakaw yanaglaong silan, “Sini koraw yang gaindo kanaan? Nana koraw yang katigaman na maynaan na yaatag kanaan? Monnono yang pagimo naan sang manga kaburungburungan na manga imo? ³Yomono yaan saan sari panday gaid yaan na anak ni Maria. Yang mangkangod naan na kausgan si Santiago aw si Jose aw si Judas aw si Simon. Arag aani kanatu magauya yang manga mangkangod naan na bobay.” Wakaw wa silan atangkap sang pagindo naan, sana syasaway nilan yaan. ⁴Yagalaong si Jesus kanilan, “Yang propeta, maski diin manaw pyagataod nang manga otaw. Toyo yang wa ataod kanaan yang manga otaw asang kanaan banwa na pyagatukud naan maguya aw yang manga lomom naan arag wa ataod

kanaan.” ⁵Tungud kay wa otoo kanaan yang manga otaw sang kanaan banwa, tagbi da gaid yang yamasakit disaan na dyadamdam naan antak silan naan kablongan. ⁶Yamaburungburung si Jesus na wa silan akanarig kanaan. Pagkatapos saan, maglimpud si Jesus magindo sang kariko nang barrio disaan na banwa.

Syosogo ni Jesus yang Samporo aw Dowa na kanaan Inindo

(Mateo 10:5-15; Lukas 9:1-6)

⁷Kayan tyawag ni Jesus agkanaan yang samporo aw dowa na inindo naan aw papagkaransowaya naan papanawa sang kada dowa kanilan. Yaatag naan kanilan yang gaom antak parogwaun nilan yang kariko nang mangkaraat na yarasak sang otaw. ⁸⁻⁹Tyotogon silan naan na dili silan magadara nang pagkaan aw maski nana na potos aw sapi. Dili silan magadara nang maski nana, bangka gaid aw panapatos gaid silan. Maski yang dagom, di dakman silan magpandagom nang dowang lapid, gatang isa yang pandagomon nilan, toman da. ¹⁰Kayan yoman tomogon si Jesus sang kanaan manga inindo, yagalaong yaan, “Maski diin kamo datung, yang magapapanik kamayo adto sang kanilan baray, imowa mayo yaan panawanan datnganan matag mapanaw kamo disaan na banwa. ¹¹Aw aon banwa na adatungan mayo na yang manga otaw disaan dili matangkap kamayo na di maningug sang kamayo pagindo, pagpanaw mayo saan na banwa, takdaga mayo yang abog asang siki mayo na toosanang sang kanilan pagdili sang pagindo nang Dios.” Maynaan yang pagindo ni Jesus sang samporo aw dowa na inindo naan. ¹²Kayan yomanaw silan aw pagbatok sang manga otaw bain sang sorit nang Dios. Yagalaong silan sang manga otaw, “Parina yang ginawa mayo aw ayawi mayo yang manga imo na maat nang Dios.” ¹³Aon madaig na mangkaraat na pyaparogwa nilan na yarasak sang manga otaw. Aon arag madaig na yamangkasakit na yaaplasan nilan nang lana kayan kyablongan.

Yang Pagkamatay ni Juan na Magbawtismoway

(Mateo 14:1-12; Lukas 9:7-9)

¹⁴Byabatokan yang ari na si Herodes nining mangkadyaw na manga imo kay pyagaidunggan yang aran ni Jesus asang karowagan nang banwa. Toyo kay wa akatigam yang manga otaw daw sini si Jesus, aon yagalaong, “Yaan si Juan na magbawtismoway na byoboi oman sikun sang manga patay, wakaw dagdagu yang kanaan gaom, yakaimo yaan sang manga kaburungburungan na imo.” ¹⁵Toyo aon kadaygan na yagalaong, “Yaan yang propeta nang Dios na si Elias.” Aon kadaygan na yagalaong, “Yaan agaw yang propeta, maynang manga propeta kadini.” ¹⁶Toyo pagdungug ni Herodes sang manga imo ni Jesus, maglaong yaan, “Yaan agaw si Juan na pyapaotodan ko nangaon sang oro. Byoboi yaan oman.”

17-19 Maynini yang yamapagguna kang Juan na pyapaotodan sang oro. Pyangasawa nangaon ni Herodes na ari si Herodias na ipag naan kaba boi pa yang bana naan na si Pelipe na mangod ni Herodes. Kayan yaglaong si Juan kang Ari Herodes, “Yakalapas kaw sang balaod nang Dios kay yaagaw mo yang asawa nang mangod mo.” Na kay maynaan yang pyagalaong ni Juan, laban yamadaman yaan na bobay na si Herodias, laban maat yang ginawa naan kang Juan, na byabarusan naan garo. Wakaw yabay pirisoon nang ari si Juan kay antak yaan tagapan daw papatay nang asawa naan. 20 Maynaan yang imo nang ari kay yamalluk yaan kang Juan kay yatigam yaan na si Juan yang madyaw na otaw na laban madyaw nang Dios yang kanaan batasan. Gosto nang ari maningug sang pagindo ni Juan maski yamakudugkudug yaan nang pagdungug naan sang kanaan pagindo na laban matungtung.

21 Yamatoman yang pagbarus kang Juan ni Herodias na asawa ni Ari Herodes, nang allow na pista nang ari sang kyakawtaw naan na allow. Yiimo yaan na pista sang kanaan manga pangoro na pinili naan aw yang kadaygan na manga gyotawan na otaw disaan na banwa na Galilea. 22 Pagkatipon nilan, domatung yang anak nang asawa ni Herodes na baya magsasagondaraga kayan syomayaw disang pista nilan. Laban gakallingi nang sayaw naan si Ari Herodes aw yang manga otaw na yatambong sang pista. Kayan yaparabay si Herodes maglaong saan na bobay, “Pangayo, kay idi, sang maski nana na gosto mo, aatag ta kanmo.” 23 Kayan yoman yaan maglaong, “Asaad ko kanmo, kay idi, maski nanang ayoon mo kanak, aatag ko kanmo, maski utungaun mo yang kanak sakop.” 24 Kyakadtowan naan na bobay yang ina naan na si Herodias. Yagaosip yaan sang ina naan, laong, “Kay ina, nanang ayoon ko sang ari?” Yimibak yang ina naan na yagalaong, “Yang ayoon mo sang ari yang oro ni Juan na magbawtismoway.” 25 Kayan yaparabay yaan komadto sang ari aw paglaong, “Yaan yang gosto ko na aatag mo kanak adoon parabay yang oro ni Juan na magbawtismoway na ubutang asang pinggan.” 26 Pagdungug saan nang ari, laban yagasusul yaan tungud sang kanaan saad, toyo di amaimo na magaparin yaan sang saad naan sang bobay asang atobangan nang tomatambongay sang pista. 27 Kayan pyarabay sogoon nang ari yang sondaro na makamang sang oro ni Juan. Kayan yomanaw yang sondaro aw kadto sang pirisowan kayan yotod naan disaan yang oro ni Juan aw butangan yaan asang pinggan. 28 Kayan dyara yaan nang sondaro aw atagan naan sang daraga. Kayan yatag yaan nang daraga sang kanaan ina. 29 Pagdungug saan nang manga inindo ni Juan, kadtowan nilan kayan kyamang nilan yang lawas ni Juan aw lubungan.

Pyapakaan ni Jesus yang Limang Mararan na ka Otaw
(*Mateo 14:13-21; Lukas 9:10-17; Juan 6:1-14*)

30 Yomori da agkang Jesus yang manga apostol na syosogo naan, kayan byatok nilan kanaan yang kariko nang iimo nilan aw yang kariko

nang pyagaindo nilan asang kanilan kyakadtowan. ³¹Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Makadto kita nang kitaay da sang banwa na way maguya, antak kita makadagawdagaw magpatana.” Yagalaong si Jesus nang maynaan kay madaig na manga otaw yang yapagkita kanilan, kadaig nang yangori kadaig oman nang yandatung, wakaw wa da asakat komaan si Jesus aw yang kanaan manga apostol. ³²Wakaw yasakay si Jesus aw yang kanaan manga apostol sang barangay nilan kay antak silan komadto nang silanay da sang banwa na way maguya.

³³Kikita silan nang madaig na manga otaw, kikilara silan. Wakaw yang manga otaw na sikun sang kariko nang barrio disaan yadaragan adto sang baybayun na odonggowan nang barangay na syasakayan nilan ni Jesus. Yamaona pa kanilan domatung yang manga otaw. ³⁴Pagdoong ni Jesus sang baybayun, kimita yaan sang madaig na manga otaw. Yamallaat yaan kanilan kay maynang manga karnero na way magbantayay kanilan. Wakaw si Jesus yagaindo kanilan nang madaig na pagindoway. ³⁵⁻³⁶Pagkaambong domorod agkang Jesus yang manga inindo naan na yagalaong, “Makagpa da yang suga, papanawa ra yang manga otaw disining banwa na way maguya antak silan komadto sang aon pawa aw sadtong manga barrio na magabili silan sang amakaan nilan.” ³⁷Toyo yimibak si Jesus sang manga inindo naan, laong, “Kamo yang magapakaan da kanilan.” Yagalaong silan kanaan, “Ayaw pa, diin kami kamang sang pagabili nami sang pilang mararan na paan na apakaan sining manga otaw?” ³⁸Kayan yagosip si Jesus kanilan, laong, “Pilang book yang paan mayo? Tanawa mayo.” Pagkatigam nilan, maglaong silan, “Limang book da yang paan aw dowaaay da yang isda.”

³⁹Kayan yaglaong si Jesus sang manga inindo naan, “Papagingkoda mayo yang kariko nang manga otaw na managkorokoro disang silosilo.” ⁴⁰Kayan yanagingkod yang manga otaw na yanagkorokoro, aon tagkarimaan, aon tagsanggatos yang yanagkoro. ⁴¹Kayan tyakmagan ni Jesus yang limang book na paan aw yang dowamboros na isda, kayan yimingaro aglangit aw pagpasalamat sang Dios. Pagkatapos naan magpasalamat, pisangpisangun naan yang paan aw yang isda aw pandooran sang kanaan manga inindo. Kayan pyangatag nilan sang manga otaw disaan. ⁴²Kariko nilan yakakaan aw kabiyag. ⁴³Pagkatapos nilan komaan, aon samporo aw dow na ka arat yang yamatmo nang madyaw pa kaanun na lyokasan na paan aw isda na pyangamang nang manga inindo ni Jesus. ⁴⁴Limang mararan na ka otaw yang yakaan disaan sang paan aw isda, gawas sang kawbayan aw manga isu na wa upudan bilanga.

Yapanaw si Jesus asang Babaw nang Laod

(Mateo 14:22-33; Juan 6:15-21)

⁴⁵Kayan pyasakay ni Jesus yang kanaan manga inindo sang barangay antak silan magona ra kanaan tomaripag nang dagat adto sang barrio na

Betsaida. Pagsakay nang manga inindo, paoriin naan yang magkadaig na manga otaw disaan. ⁴⁶Pagkariyos nang kariko nang otaw, tomokod si Jesus agbokid kayan yagampo. ⁴⁷Pagkagabi la, adto ra sang laod yang barangay na syasakayan nang manga inindo ni Jesus, toyo agbokid pa si Jesus, sayda naan. ⁴⁸Kikita naan yang manga inindo naan na kyakaritudan pagbugsay sang barangay kay syasaot silan nang onos asang tunga nang laod, yakasongsong silan sang samut. Mararum na pakallawun, yutugbung si Jesus, aw panaw disang babaw nang laod, gadarog sang kanaan manga inindo disang barangay. Masaid da sang barangay, makando garo yaan, ⁴⁹toyo pagkita nilan kanaan na yapanaw disang babaw nang laod, dum dum magallukay, wakaw yokowaaw silan nang pagkalluk. ⁵⁰Yanggiyab yang bobol nilan kariko nang pagkita nilan kanaan. Toyo yaparabay si Jesus maglaong kanilan, “Ayaw kamo magkalluk, ako yang kikita mayo. Sarig da kamo.” ⁵¹Kayan tyomakang si Jesus sang barangay na syasakayan nilan. Pagtakang naan, maparabay magtangu yang samut. Laban yamaburungburung silan, ⁵²kay wa pa silan akatigam daw sini si Jesus maski kinita da nilan yang milagro na yiimo naan bain sang paan.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang manga Masakitin ag Genesaret
(*Mateo 14:34-36*)

⁵³Pagdatung nilan agdipag, domoong silan ag Genesaret aw tagkusan disaan yang barangay nilan. ⁵⁴Pagawas nilan sang barangay, parabay kilaraun si Jesus nang manga otaw disaan. ⁵⁵Kayan yakarimpud yang manga otaw managdadaragan, yanagdara silan sang yamangkasakit na yanagkorang asang kanilan korangan adto sang maski diin na dyudungug nilan na aadto si Jesus. ⁵⁶Maski wain adatung si Jesus, adto sang syodad aw adto sang manga barrio aw adto sang manga kabarayan, aadto adaraa nang manga otaw yang yamangkasakit na pyanagampasan nang kamun disang arongan, apit nang dyadatungan ni Jesus. Kayan yaglaong silan kang Jesus, “Kallaati kami, agad gaid kami makapoti sang kilid nang kanmo dagom, managkadyaw da kami.” Kariko nang yopoti sang kilid nang kanaan dagom yangnagkadyaw parabay.

Yang Pagindo nang kanilan Kamonaan
(*Mateo 15:1-9*)

7 ¹Kayan dyomorod ag kang Jesus yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod na sikun dig Jerusalem. ²Aon kikita nilan na manga inindo ni Jesus na yakaan na wa mangonaw maynang batasan na pyagaindo nilan.

³Na yang manga Pariseo aw yang kadaygan na manga Judio, dili silan makaan kaba wa pa silan mangonaw, magonawa sang pagaindo nang

kanilan kamonaan sang pagonaw. ⁴Arag dili silan makaan sang maski nana na sikun sang paringki kinaba dili ogasan, yaan yang pagindo nang kanilan kamonaan. Arag aon pay madaig na pyagdara nang kanilan kamonaan na pyangagadan nilan. Pananglit sang kanilan batasan sang pagpangogas sang manga tabo, aw koron aw pinggan na tumbaga.

⁵Wakaw yagaosip kang Jesus yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod, laong, “Nanga yang kanmo manga inindo wa mangagad sang pagindo na pyagaindo nang kanatu kamonaan? Yakasara silan kay yakaan silan na wa mangonaw.” ⁶Yimibak si Jesus kanilan na yagalaong, “Matungtung yang pyagalaong kadini ni Isaias na propeta nang Dios. Kamo yang yagaid gomaway maynang syosolat na pyapabatok nang Dios kang Isaias, laong, ‘Yaning manga otaw, yang kanilan baba gaid yang yagataod kanak, wain kawng yang ginawa nilan maawat kanak. ⁷Wakaw way kakabosan nang kanilan pagsimba kanak kay yang kanilan pagindo na kanang otaw pagindo yang yoonawa nilan sang kanak pagindo.’” ⁸Kayan yoman maglaong si Jesus sang manga Pariseo, “Yaan yang yayawan mayo yang pagindo nang Dios, kay antak pangagadan mayo abay yang manga pagindo nang kamayo kamonaan. ⁹Nanga wa kamo mangagad sang pagindo nang Dios, na yaan yang pyangagdan da mayo yang pagindo nang kamayo kamonaan? ¹⁰Pananglit, pyapagindo nang Dios si Moises na yagalaong, ‘Pagtaoda si ama mo aw si ina mo.’ Kayan yoman maglaong yang Dios, ‘Yang yagadorit nang maat sang kanaan ama aw ina, laban sa apatayun.’ ¹¹Awgaid kamo na manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod, yagaindo kamo na madyaw aw maglaong yang otaw sang manga taganak naan, laong, ‘Di da ako makatabang kamayo, kay ama, kay ina, kay yang aatag ko garo kamayo, yatag da ko sang Dios kay yaan yang syasaad ko kanaan.’ ¹²Wakaw kay yaan yang pagindo mayo kanaan, wa da mayo apakaruguna yaan na otaw sang kanaan taganak. ¹³Tungud saan tyatarikodan mayo yang pagindo nang Dios kay yaan yang yabay mayo pagindo sang manga otaw yang pagindo nang kamayo kamonaan. Aon pay madaig na manga imo mayo na maynaan maat nang Dios.”

Yang Yakaimo Maat sang Otaw

(Mateo 15:10-20)

¹⁴Kayan yagtagaw si Jesus sang kariko nang otaw disaan antak silan domorod agkanaan. Pagdorod nilan, maglaong si Jesus kanilan, “Kariko mayo, dadyawa mayo paninggi antak kamo makadarag sining pagindo ko. ¹⁵Yang yakaimo maat sang otaw buku nang pagkaan na yakarasak sang baba naan, toyo yaan yang yakaimo maat sang otaw yang maat na sorit na yorogwa sang baba naan. ¹⁶Dadyawa mayo butangan yaan sang dumdom mayo antak mayo katigaman.”

¹⁷Pagpanaw ni Jesus sang manga otaw na yanagkoro disaan, manik yaan agbaray, kayan yagosip kanaan yang kanaan manga inindo na yagalaong, “Nanang kaologan nang sambingay na pyagaindo mo kagayna?” ¹⁸Yagalaong si Jesus kanilan, “Arag wa pa kamo kadi makadarag? Yatigam kamo na yang pagkaan na tyuturun nang otaw na yarasak sang otaw dili makaimo maat sang otaw, ¹⁹kay yang pagkaan na tyuturun naan yang yarasak sang tongol kayan lyomabay, di yaan mukurug sang ginawa naan.” Pono saan na pagindo ni Jesus, yatigam da silan na way pagkaan na pyagadili kanilan ni Jesus. Kariko nang pagkaan arag da madyaw kaanun nilan. ²⁰Kayan yabay magindo si Jesus na yagalaong, “Yaan yang yakaimo maat sang otaw yang kariko nang maat asang dum dum naan. ²¹⁻²²Kay yang maat asang dum dum naan yaan yang kyakaponowan nang kariko nang maat na imo naan, maynang pagkayot, aw yang pagpangindakaw, aw yang pagpatay sang arag otaw, aw yang pagipid sang buku nang kanaan asawa, aw yang pagpaipid sang buku nang kanaan bana, aw yang pagdum dum na apanmowan yang pyanmowan nang kadaygan, aw yang paglopig sang arag otaw, aw yang pagpatoo sang buku nang matungtung, aw yang paggorang pagimo sang maat, aw yang papagsindil, aw yang pagboong sang dungug nang arag otaw, aw yang pagparabaw sang arag otaw, aw yang pagimo sang imo nang sangu. ²³Yaning kariko nang maat na manga imo nang otaw yagasikun sang kanaan ginawa, wakaw yaan yang yakaimo kanaan maat na otaw.”

Yang Pagtoo nang Boyag

(Mateo 15:21-28)

²⁴Kayan yomanaw si Jesus disaan aw singadto sang banwa na lanto nang Tiro aw Sidon. Aadto yapanik yaan sang baray. Gosto naan na di garo yaan ikilaraun, toyo yaparabay matigam yang manga otaw disaan. ²⁵⁻²⁶Wakaw maski baya pa na yadatung si Jesus disaan, aon boyag na yudungug bain kang Jesus, yaan na boyag buku nang Judio, taga Penisia na sakop nang Siria kay yamawtaw yaan disaan na banwa, Gresya yang kanaan sorit. Yaparabay yaan komadto kang Jesus kay yang isu naan na bobay lyarasakan nang mangkaraat. Pagdatung nang boyag kang Jesus, lomood yaan asang said nang siki ni Jesus kayan yagpakallaat kanaan antak parogwaun naan yang mangkaraat sang isu naan. ²⁷Kayan yaglaong si Jesus sang boyag pinaagi sang sambingay, laong, “Kinaanglan onaun pakaanun yang manga isu, kay buku nang madyaw aw kamangun yang kanun nang manga isu na otobong sang manga ido.” Yagapasabot si Jesus na yang onaun naan tabangan yang manga Judio kayan pa tyabangan naan yang buku nang Judio. ²⁸Yakadarag yang boyag sang sambingay ni Jesus, wakaw yimibak yaan na yagalaong, “Matungtung,

kay Ginoo, toyo maski yang manga ido arag makakaan sang momo asang kyaanan nang manga isu.”²⁹ Kayan yaglaong si Jesus sang boyag, “Kay maynaan yang pyagalaong mo, kay boyag, yatoman da yang pyagasogo mo kanak. Ori da agkamayo, kay lyomogwa da yang mangkaraat sang isu mo.”³⁰ Pagdatung nang boyag asang baray naan, kitaun naan yang isu naan na gakorang disang korangan, wa day mangkaraat, lyomogwa da.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Bungul na Otaw na Gatata

³¹ Pagpanaw ni Jesus sang banwa na Tiro, manallos yaan sang barrio na Sidon kayan yanallos sang banwa na pyagangaranan nang samporong ka barrio na yagapadurug yaan oman adto sang dagat ag Galilea.

³² Aon yaatud agkang Jesus na bungul na otaw na gatata. Yagapakallaat kang Jesus yang manga upud naan na otaw na adamdamun naan yang yamabungul antak kablongan.

³³ Kayan pyagagad ni Jesus yaan na otaw aglogwa, yapaawat sang yanagkoro disaan. Pagkagawas nilan dow, butang ni Jesus yang dow na tollo naan sang dow na taringa naan na otaw, kayan tyomobad si Jesus aw potiya naan yang dila naang otaw na gatata.

³⁴ Pagkatapos saan, mingaro si Jesus aglangit aw ginawa nang maaba. Kayan yaglaong si Jesus saang otaw nang kanaan sorit, laong, “Eparata.” Yang kaologan naan na sorit, “Dungug da na taringa.”

³⁵ Yaparabay dumungug yaan na otaw, wa da udukut yang dila naan, yagimatok da yang pagsorit naan. ³⁶ Pyupunpunan ni Jesus yang manga otaw disaan na dili magabatok saan na imo adto sang maski sini na otaw.

Toyo maski pyupunpunan silan ni Jesus, yabay silan magbabatokon bain saan na imo ni Jesus. ³⁷ Laban yamaburungburung silan kariko, yabay silan maglaong, “Laban madyaw yang kariko nang imo ni Jesus. Maski yang bungul dyumungug da, maski yang otaw na gatata lyomatik da yang dila magsorit, wa da magatata.”

Pyapakaan ni Jesus yang Opat na Mararan na ka Otaw

(Mateo 15:32-39)

8 ¹ Wa akadogay disaan yanagkoro oman agkang Jesus yang laban madaig na manga otaw. Way kanilan pagkaan, wakaw yagatawag si Jesus sang kanaan manga inindo aw paglaong kanilan, ² “Yamallaat ako sining manga otaw na yamagad kanak nang toro pang allaw, adoon way kanilan pagkaan. ³ Wakaw aw paoriin ko silan na way kyaan, amangkarutuy silan nang gutum disang daran, kay aon digkanilan magsikun sang maawat na banwa.” ⁴ Yagalaong yang kanaan manga inindo, laong, “Onnoong pagpakaan sining manga otaw disining banwa na way maguya?” ⁵ Awgaid yagaosip kanilan si Jesus na yagalaong, “Pilang book yang paan mayo disaan?” Yimibak silan, laong, “Pitombook.”

⁶Pyapagingkod ni Jesus yang manga otaw disang lopa, kayan kyamang naan yang pitombook na paan. Pagkatapos naan magpasalamat sang Dios, pagpisangpisangun naan yang paan aw pandooran naan sang kanaan manga inindo antak silan yang mangatag sang kariko nang manga otaw disaan. Kayan pyangatag nang manga inindo naan adto sang kariko nang otaw disaan. ⁷Arag aon disaan tatagbi na iisda nilan. Pagkatapos naan manalangin, sagoon naan yang manga inindo naan pagpangatag sang iisda adto sang manga otaw. ⁸Yakakaan silan kariko, yamangkabiyag. Pagkatapos nilan komaan, pangamangun nilan yang sama. Yang madyaw pa kaanun na sama, pitong ka bangkaraw na podong yamakmo. ⁹Yang manga otaw na yakaan disaan, opat na mararan. ¹⁰Pagkatapos ni Jesus paoriin yang manga otaw, maparabay yaan somakay nang barangay aw yang manga inindo naan. Yisingadto silan sang banwa na Dalmanuta.

Gosto nang manga Pariseo na Apakitaun Silan sang Toosanan
(*Mateo 16:1-4*)

¹¹Kaba aadto si Jesus aw yang kanaan manga inindo, aon manga Pariseo na yodorod agkang Jesus na yapaglantogi kanaan. Syosogo nilan si Jesus na apakitaun naan silan sang toosanan antak katigaman nilan na yang gaom naan sikun sang Dios aglangit. Yaan yang sogo nilan kanaan kay antak katigiyan nilan si Jesus. ¹²Yiginawa nang maaba si Jesus tungud sang manga Pariseo na wa otoo. Kayan yaglaong yaan, “Nanga kamo na manga otaw adoon na yaan yang gosto mayo yang mikita sang milagro na toosanan sang gaom nang Dios kayan pa tyomoo kamo? Na pagalaong ko na tinuud na way toosanan na apakita kamayo.” ¹³Kayan yomanaw si Jesus kanilan aw pagsakay yaan oman nang barangay padurug agdipag nang dagat.

Yang Patobo nang manga Pariseo aw Patobo ni Herodes
(*Mateo 16:5-12*)

¹⁴Na yakaringaw yang manga inindo komamang sang paan sang panawan nilan, sambook da gaid yang paan disang barangay. ¹⁵Kyakarag ni Jesus yang kanaan manga inindo. Yagalaong yaan kanilan, “Pangabong kamo sang patobo nang manga Pariseo aw yang patobo nang ari na si Herodes.” ¹⁶Kay wa makadarag yang manga inindo sang pagkarag ni Jesus kanilan, wakaw yanagkabarawbaraw silan, yanaglaong, “Yagalaong koraw si Jesus nang maynaan kay wa kita magadara nang paan na baron ta sang panawan.” ¹⁷Yatigam si Jesus na yang paan na baron sang panawan nilan yang dyudumdum nilan. Toyo buku nang paan yang buut pasabot ni Jesus awgaid yang pagindo ni Herodes aw yang pagindo nang manga Pariseo, wakaw yagalaong si Jesus kanilan, “Nanga kamo yanagkabarawbaraw

na way yamadara mayo na paan? Wa pa kadi kamo akatigam na di ak amaundug na way yamadara mayo na paan. Marisud kamo kaindowan. ¹⁸Aon mata mayo, nanga wa kamo ikita? Aon taringa mayo, nanga wa kamo udungug? Wa kadi kamo makaungud sang iimo ko na gapisang sang paan na pyapakaan sang limang mararan na otaw. ¹⁹Pilang ka arat yang titipud mayo na sama na madyaw pa kaanun?” Yimibak silan kanaan, “Samporo aw dow a na ka arat.” ²⁰Kayan yoman magosip kanilan si Jesus na yagalaong, “Arag dumduma mayo yang pitombook na paan na pyapakaan ko sang opat na mararan na otaw. Pilang ka bangkaraw yang titipud mayo na sama na madyaw pa kaanun?” Yimibak silan oman, laong, “Pitong ka bangkaraw.” ²¹Kayan yagalaong si Jesus kanilan, “Adoon yakakadarag da koraw kamo sang pyagalaong ko kamayo?”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Bota ag Betsaida

²²Yadatung si Jesus aw yang kanaan manga inindo ag Betsaida. Aon disaan bota na yaatud nang manga otaw agkang Jesus. Yagapakallaat silan kang Jesus antak damdamun naan yang mata nang bota. ²³Kayan pyoti ni Jesus yang kamot nang bota aw gagada naan aglogwa nang barrio. Pagdatung nilan aglogwa, tobadan ni Jesus yang mata nang bota aw damdama naan kayan yoosip naan, laong, “Aon day kinita mo?” ²⁴Kayan tyomanaw yang otaw asang atobangan naan aw paglaong, “Kikita ko yang manga otaw na yapanaw, toyo maynang lawas silan nang kaoy na yapanaw.” ²⁵Kayan yoman damdamun ni Jesus yang mata naan, kayan pagtanaw oman naan, madyaw da yang kanaan mata, maski nanang atanawun naan, matinaw da yang pagtanaw naan. ²⁶Pagkatapos saan, paoriin ni Jesus yaan na otaw. Laong ni Jesus kanaan, “Ayaw magkadto sang barrio na Betsaida.”

Yang Pyagalaong ni Pedro bain kang Jesus

(Mateo 16:13-20; Lukas 9:18-21)

²⁷Kayan yomanaw si Jesus aw yang kanaan manga inindo aw kadto sang manga barrio asang makilibot nang syodad na Sesarea Pilipo. Kaba yapanaw silan yagaosip si Jesus sang kanaan manga inindo, yagalaong, “Nanang pyagalaong nang manga otaw bain kanak, sini kono ako?” ²⁸Yimibak silan na yagalaong, “Aon yagalaong na ikaw kono si Juan na magbawtismoway. Aon oman yagalaong na ikaw kono arag propeta. Aon oman kadaygan na yagalaong na ikaw kono si Elias na propeta kadini.” ²⁹Kayan yoman magosip si Jesus kanilan, laong, “Na kamo, monnono yang kamayo dumdum, sini ako?” Yimibak si Pedro, laong, “Ikaw yang pinili nang Dios na pyagalaong kadini na makagagaom sang karowagan nang banwa.” ³⁰Kayan pyunpunan silan ni Jesus, laong, “Di da kamo magbatok sang maski sini na ako yang pinili nang Dios.”

Yagalaong si Jesus na Arasayun yaan Kayan Pyapatay
(*Mateo 16:21-28; Lukas 9:22-27*)

³¹Yagpono da si Jesus magpakatigam sang kanaan manga inindo sang amapagguna kanaan. Yagalaong si Jesus kanilan, “Ako na gyugual nang Anak nang otaw, laban arasayun nang manga pangoro nang Judio, di ak atangkapun nilan. Tinuud na yang manga matikadung nilan aw yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod, kariko nilan di matangkap kanak. Apapatay ako nilan, toyo pagdatung nang torong allaw, oboiin ak oman nang Dios.” ³²Dyadadayaw silan pasaboton ni Jesus bain sang amapagguna kanaan, kayan pagdungug ni Pedro saan, potiin naan yang tolo ni Jesus aw gagada naan, yaparigbin silan aw paglaonga naan si Jesus, laong, “Dili amaimo na ikaw panagpatayun nilan.” ³³Toyo yapakabilik si Jesus aw atobanga naan yang manga inindo naan kayan syagda naan si Pedro. Yagalaong si Jesus, “Panaw, kay Satanas. Yaan na byubutang mo sang dumtum mo buku nang pagbuut nang Dios, toyo pagbuut nang otaw.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus kang Pedro kay yang pyagalaong ni Pedro sopak sang pagbuut nang Dios.

³⁴Kayan tyawag ni Jesus yang kanaan manga inindo aw yang kadaygan na manga otaw na yanagkoro disaan antak silan kariko domorod agkanaan. Yagalaong si Jesus kanilan, “Aw aon otaw na gosto magad kanak antak yaan maimo kanak inindo, di da yaan magatoman sang kanaan kyakaundan, abay da yaan mangagad sang pagasogo ko kanaan maski laban yaan akarisudan maynang otaw na yagapusan sang koros na pagapatayan kanaan. Yaan yang abay imoon nang otaw na yangagad sang kanak pagindo. ³⁵Toyo yang otaw na yaan gaid yang yabay pamakotan yang maboi yaan disining donya, akawaraan yaan sang kanaan kinaboi; awgaid yang otaw na wa akapannogon sang kanaan kinaboi maski apatayun yaan tungud sang pagpangagad kanak aw tungud sang pagbatok sang madyaw na batok nang Dios, yaan yang akaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios. ³⁶⁻³⁷Toyo yang otaw, maski apanmowan naan yang kariko nang asining donya, way kakabosan naan kariko, kay aw masingadto ra yaan sang impirno, di da yaan makabarik maski aballin yang kariko nang asining donya.” ³⁸Kayan yabay maglaong si Jesus, “Yang maski sini na otaw na di magalaong, ‘Ako yang kang Kristo sakop na yatangkap sang kanaan pagindo,’ yang otaw na yamarig maglaong saan asang atobangan nining manga saraun na otaw adoon na timpo na wa mangagad sang Dios, yaan na otaw, aw magbarik da ako asining donya, di ak magalaong, ‘Kanak yaan na otaw sakop.’ Kay ako na gyugual nang Anak nang otaw yang mabarik asining donya na agadan ako nang gaom nang kanak Ama na Dios. Arag agadan ako nang manga balaan na sogwanun na tagalangit.”

9 ¹Kayan yaglaong si Jesus sang manga otaw disaan, “Kaundi mayo yaning pagalaong ko kamayo, aon digkamayo manga otaw na di pa amatay, mikita pa silan sang apakatigam kanilan na yang Dios yang makagagaom sang kariko.”

Yang Pagkaporin nang Kaimo aw Lawas ni Jesus

(Mateo 17:1-13; Lukas 9:28-36)

²Pagkatapos ni Jesus maglaong saan, manga unum na allow, yotokod yaan sang makagwas na butay, pyagaagad naan si Pedro aw si Santiago aw si Juan na silanay da. Pagdatung nilan agbabaw, maparin yang kaimo aw yang lawas ni Jesus kaba yatanaw kanaan yang toro na inindo naan. ³Yang manga dagom naan yamaparin, yomallag da, laban da gimapotiyang. Maski sini disining donya di makagaon sang kapoti nang dagom ni Jesus. ⁴Kayan sakadyap kinita da nilan yang dowang na propeta kadini na si Moises aw si Elias na yakaon aw papagbaraw kang Jesus. ⁵Kayan yaglaong si Pedro kang Jesus, “Kay Ginoo, laban madyaw na aani kami. Aw madyaw mo, magaimo kami nang torong ka liyang disini, kanmo yang isa, kang Moises yang isa, kang Elias yang isa.” ⁶Sabo maynaan yang pyagalaong ni Pedro kay wa yaan akatigam daw nanang madyaw na pagalaong, kay silan toro laban yamalluk. ⁷Kayan kyatabonan silan nang aro. Sakadyap dyungug da nilan yang sorit sikun saan na aro na yagalaong bain kang Jesus, laong, “Yani yang kanak Anak na laban ko karugunan. Yaan yang paninggi mayo yang kanaan pagindo.” ⁸Kayan yaparabay manganawanaw yang manga inindo, toyo wa day kikita nilan na kadayang, saydakman ni Jesus.

⁹Kaba yanagtobang silan, pyagalaong silan ni Jesus, laong, “Ayaw naa mayo pagbatoka yang kikita mayo adoon. Batokon da mayo aw magboi da ako oman na gyugual nang Anak nang otaw.” ¹⁰Kayan byutang nilan sang dumtum nilan yaan na sorit ni Jesus aw panagkabarawbaraw silan daw nana yang kaologan nang sorit naan na magaboi oman sikun patayun. ¹¹Kayan yagosip silan kang Jesus, laong, “Nanga yagaindo yang manga magindoway sang balaod na kinaanglan amaona domatung si Elias na propeta nang Dios kadini kayan pa dyomatung yang pinili nang Dios na magaari disining donya?” ¹²Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Matungtung sa agaw na si Elias yang amaona domatung kay apapagandamun naan sang kariko. Awgaid dumduma mayo yang pyagalaong nang Dios na syosolat antak kamo matigam na ako na gyugual nang Anak nang otaw na pinili nang Dios kinaanglan magatigkul sang madaig na karisud aw obita nang manga otaw. ¹³Toyo pagalaong ko kamayo adoon na dyomatung da yang otaw na mayni Elias na yagaona kanak domatung, toyo lyarasay yaan nang manga otaw, maski nanang kyakaundan na imoon nilan kanaan yiimo nilan maynang syosolat nang propeta nang Dios kadini.”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Isu na Lyoromanan nang Mangkaraat
(*Mateo 17:14-21; Lukas 9:37-43*)

¹⁴Pagdatung nilan adto sang kadaygan na manga inindo, kitaun nilan yang madaig na manga otaw na yanagkoro disaan. Aon manga magindoway sang balaod na yapaglantogi sang manga inindo na yamaibilin disaan. ¹⁵Pagkita nang manga otaw kang Jesus takadtakad da silan agkanaan aw paglaong, “Aani kaw kadi.” ¹⁶Kayan yagosip si Jesus kanilan, laong, “Nanang pyanaglantogiyang mayo disaan?” ¹⁷Aon isa kanilan disaan na yimibak, laong, “Kay Ginoo, dyadara ko ani kanmo yang isu ko na usug na lyoromanan nang mangkaraat, wa da yaan makapagsorit. ¹⁸Pyagadadaplakay yaan sang lopa, yagasora yang baba naan aw pagoyagut yang kanaan onto, kayan yabasag yang lawas naan. Pyagalaong ko yang manga inindo mo kagayna na antak parogwaun nilan yang mangkaraat toyo wa silan makagaga.” ¹⁹Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Nanga kamo wa otoo kanak? Kadogay ko maguyauya dini kamayo, pyapabayaang ta kamo na wa otoo kanak. Madogay pa kadi ako magtigkul magindo kamayo kayan pa tyomoo kamo kanak? Daraa ani kanak yang isu.” ²⁰Kayan dyara nilan yang isu agkang Jesus. Pagkita nang mangkaraat kang Jesus parabay naan lomanan yang isu, wakaw yamatowad yang isu aw pagtitillid, kayan yagpanorasora yang baba naan. ²¹Yagaosip si Jesus sang ama nang isu, laong, “Pila pang allow na maynaan yang isu mo?” Yimibak yang ama nang isu, laong, “Anay da nang tagatgi pa yaan. ²²Pyapakasudsud yaan towadun nang mangkaraat asang atoron aw asang tobig antak patayun garo. Aw makatabang kaw kanami, kay Ginoo, kallaati doon kami.” ²³Yagalaong si Jesus kanaan, “Nanga kaw yagalaong kanak ‘Aw makatabang kaw?’ Aw tomoo yang otaw sang Dios, akatabangan yaan sang kariko nang kikinaanglan naan.” ²⁴Kayan pyarabay naan gagaan yang kanaan paglaong kang Jesus, laong, “Yotoo ako, tabangi ako antak maparabay magsun yang kanak pagtoo.” ²⁵Pagkita ni Jesus na yanagkoro agkanaan yang kariko nang manga otaw disaan, maparabay yaan magsagda saan na mangkaraat, laong, “Ikaw na mangkaraat na yakabungul aw yakabubu saan na isu, logwa da disang isu, di dakman kaw maglasak oman kanaan.” ²⁶Kayan yaparabay komowaaw yang mangkaraat aw lomani yang isu kayan lyomogwa yaan sang kanaan lawas. Pagkalogwa nang mangkaraat, maynang yamatay da yang isu, wakaw madaig yang yagalaong, “Yamatay da yaan.” ²⁷Awgaid pyopoti ni Jesus yang kamot nang isu aw bangona naan, kayan yagindug dakman yang isu.

²⁸Yakasurud da si Jesus aw yang manga inindo naan sang baray, yoosip yaan nang manga inindo naan nang silanay da. Yagalaong silan, “Nanga wa kami makagaga magparogwa sang mangkaraat disang isu?”

²⁹Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Di amaimo na makapagparogwa kamo saan na karasi nang mangkaraat aw di mayo ayoon sang Dios yang tabang naan.”

Pyagalaong Oman ni Jesus Kanilan yang Kanaan Kamatayun

(Mateo 17:22-23; Lukas 9:43-45)

³⁰Kayan yomanaw si Jesus aw yang kanaan manga inindo disaan na banwa aw agi ag Galilea. Di gusto ni Jesus na akatigaman nang kadaygan daw wain silan, ³¹kay yangindo yaan sang kanaan manga inindo. Yagalaong yaan, “Ako na gyugual nang Anak nang otaw adaraun nang manga otaw adto sang magoocom, panagpatayun da ako. Awgaid oboiin ako oman nang Dios nang katlong allaw kasikun patayun.” ³²Toyo wa silan makadarag saang pyagalaong ni Jesus kanilan. Magaosip garo silan kang Jesus daw nanang kaologan nang pyagalaong naan kanilan, toyo yamarig silan magosip.

Daw Sini Digkanilan yang Labaw

(Mateo 18:1-5; Lukas 9:46-48)

³³Yadatung silan ag Kapernaum. Yakasurud silan sang baray, yagaosip si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Nanang pyagalantogiyang mayo kagayna disang daran?” ³⁴Wa silan iibak kay kaba yapanaw silan yanagagis silan daw sini digkanilan yang labaw. ³⁵Kayan yagingkod si Jesus aw tawaga naan yang samporo aw dow na pinili naan na inindo. Pyapasaid naan silan agkanaan, kayan yaglaong yaan kanilan, “Yang maski sini na otaw na gusto amaimo labaw sang kadaygan kinaanglan ubutang naan sang ginawa naan na labaw kanaan yang kariko antak yaan maimo sogwanun nilan kariko.” ³⁶Kayan pyoti ni Jesus yang isu disaan aw butangan naan asang atobangan nilan. Kaba yagasipit si Jesus sang isu, yagalaong yaan sang kanaan manga inindo, ³⁷“Yang otaw na amabuuat sang maynini na isu tungud sang pagtoo naan kanak, yaan na otaw magataod kanak. Yang magataod kanak, buku ko gaid yang pyagataod, awgaid asta yang yagasogo kanak arag naan pagataodon.”

Yang Dili Mapagkontara Kanatu, Katabang Natu

(Lukas 9:49-50)

³⁸Kayan yaglaong si Juan, “Kay Ginoo, aon otaw na kikita nami nangaon na yagaparogwa sang mangkaraat. Kaba gaparogwa yaan sang mangkaraat, ingaranan naan yang aran mo. Syasagda nami, wa nami yaan papagimowa saan kay wa yaan aagadagad nami na manga inindo mo.” ³⁹Toyo yagalaong si Jesus kanaan, laong, “Ayaw pagsagdaa kay yang maski sini na yagaimo sang kaburungburungan na imo tungud kay ingaranan naan yang kanak aran, yaan na otaw dili maparabay makapaglaong kanak

nang maat. ⁴⁰Kay yang di mapagkontara kanatu, katabang natu. ⁴¹Kay dumduma mayo yani, yang matabang kamayo kay ako yang kamayo Ginoo, maski mapainum yaan kamayo nang sang ka tabo gaid na tobig, tinuud na yaan na otaw yang atagan nang Dios nang madyaw na baru.”

Yang Akaponowan nang Pagkawara nang Pagsarig

(Mateo 18:6-9; Lukas 17:1-2)

⁴²Kayan yoman maglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Yang otaw na akaponowan nang pagkawara nang pagsarig kanak nang maski sini, laban isilotan nang Dios. Wakaw madyaw pa kanaan yang ibitayan nang mabugat na bato yang liyug naan kayan lyabo sang laod, kay madyaw pa aw misiling yaan nang maynaan, di dugsa sang magaimo yaan sang akaponowan nang pagkawara nang pagsarig kanak nang sang ka otaw.

⁴³Wakaw aw yang kamot mo yang kyakaponowan nang maat na imo mo, otda yaan, kay maski popol kaw, aw pagsakopon kaw nang Dios, madyaw pa yaan sang iyan da yang dowa na kamot mo na oontog kaw adto sang impirno na podo atoron na way kataposan nang pagkallaga.

⁴⁴Karisud nang manga otaw dato, kay yabay silan magtigkul sang silot na way kataposan. ⁴⁵Maynaan oman yang siki mo, aw yang siki mo yang kyakaponowan nang maat na imo mo, otda yaan, kay maski popol kaw, aw pagsakopon kaw nang Dios, madyaw pa yaan sang iyan da yang dowa na siki mo na oontog kaw adto sang impirno. ⁴⁶Kay di magkamatay yang laga nang atoron adto sang impirno, wakaw kariko dato yabay magtigkul sang silot na way kataposan. ⁴⁷Maynaan oman yang mata mo, aw yang mata mo yang kyakaponowan nang maat na imo mo, lusata yaan, kay maski saydakman kilid yang mata mo, aw pagasakopon kaw nang Dios, madyaw pa yaan sang iyan da yang dowa na mata mo na oontog kaw adto sang impirno. ⁴⁸Kay di magkamatay yang laga nang atoron adto sang impirno, wakaw kariko dato yabay magtigkul sang silot na way kataposan.

⁴⁹“Kariko nang kanak manga inindo apaagiin sang karisud antak maimo madyaw yang kanilan batasan, maynang pagkaan na apaagiin sang atoron antak lomotaw yang kanaan tinuud na nanam na madyaw. ⁵⁰Yang asin madyaw kay yakananaman sang pagkaan, toyo aw kawaraan da yaan sang kanaan kaasim di da makabarik yang nanam naan na asin. Yakagaon kamo saan, wakaw imowa mayo yang madyaw sang arag kamo otaw, maynang asin na yakaimo sang madyaw na nanam nang pagkaan. Aw maynaan kamo sang arag kamo marinaw yang paguya mayo.”

Yagaindo si Jesus bain sang Panagayaw nang Magasawa

(Mateo 19:1-12; Lukas 16:18)

10 ¹Kayan yomanaw si Jesus saang banwa na Galilea aw singadto sang banwa na Judea kayan tyomaripag sang tobig na Jordan.

Aadto madaig yang manga otaw na yanagkoro agkanaan, kayan yoman yaan magindo kanilan, kay yang batasan naan, kada domatung yang manga otaw pagindoon naan.

²Na aon manga Pariseo disaan na yodorod agkang Jesus, titigi nilan osipin si Jesus kay osombong nilan aw magsayup. Kayan yosip nilan, laong, “Sopak sang balaod ta daw buku aw ayawan nang bana yang asawa naan?” ³Yimibak si Jesus kanilan na yagalaong, “Nanang pyagabalaod ni Moises kamayo?” ⁴Yimibak silan na yagalaong, “Tyotogot ni Moises na makaayaw yang bana sang kanaan asawa aw matag yaan nang solat na karigunan na akatoowan na silan yagayaw da.” ⁵Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Sabo syosolat ni Moises yang maynaan na balaod kamayo, kay mabagsug yang oro mayo. ⁶Toyo anay da kadini nang pagpono nang pagimo sining banwa, yiimo nang Dios yang dowang ka otaw, usug aw bobay. ⁷Wakaw aw mangasawa yang usug, mapanaw yaan sang kanaan ama aw ina, kayan yapagtukud sang kanaan asawa. ⁸Yang dowayaimo da isa, wakaw yang magasawa buku nang dowayaimo, isa ra silan. ⁹Wakaw di da papagayawun yang bana aw yang asawa na pyapagtukud nang Dios.”

¹⁰Pagsurud ni Jesus sang baray oman yaan osipin nang manga inindo naan pono sang pagayaw nang bana sang kanaan asawa. ¹¹Yagalaong si Jesus kanilan, “Yang yamayaw sang kanaan asawa antak mangasawa sang kadaygan na bobay, yaan yang yakaimo sang maat nang Dios kay yakasara yaan sang kanaan asawa. ¹²Magonawa oman yang bobay na amayaw sang kanaan bana antak magbana yaan sang kadaygan na usug, arag yakasara yaan.”

Yaampo ni Jesus yang Manga Isu antak Panalanginan nang Dios
(*Mateo 19:13-15; Lukas 18:15-17*)

¹³Aon manga isu na dyadara agkang Jesus antak naan damdamun. Toyo syasagda nang manga inindo naan yang yagadara sang manga isu. ¹⁴Pagkita ni Jesus saan na imo nang kanaan manga inindo, madaman yaan. Kayan yaglaong yaan sang kanaan manga inindo, “Ayaw mayo pagpunpuni yang manga isu na makadi kanak, kay yang maynilan na yamanarig kanak pagasakopon nang Dios. ¹⁵Butangan mayo sang dumdamun mayo yang pagalaong ko adoon. Yang maski sini na dili amanarig kanak maynang pagkanarig nang isu sang kanaan ina, dili pagasakopon nang Dios.” ¹⁶Kayan sinipit ni Jesus yang manga isu disaan. Yang kada sang ka isu dyadamdam naan, kayan yampo antak panalanginan silan nang Dios.

Yang Otaw na Mayaman
(*Mateo 19:16-30; Lukas 18:18-30*)

¹⁷Nang agput da si Jesus manaw oman, aon sang ka otaw na yadaragan adto kanaan kayan lyomood asang said nang siki ni Jesus aw paglaong

kanaan, “Balaan kaw, kay Magindoway, pagindowa ako sang imoon ko antak ako pagsakopon nang Dios nang way kataposan.”¹⁸ Yimibak si Jesus kanaan, laong, “Nanga pyagalaong mo ako balaan? Yang Dios gaid yang balaan, way kadaygan.¹⁹ Yatigam da kaw sang manga balaod nang Dios na yagalaong, ‘Ayaw magpatay sang arag kamo otaw, ayaw magipid sang buku nang kanmo asawa, ayaw magpangindakaw, ayaw magpanistigos sang kagaro, ayaw maglimbong sang maski sini, taoda yang kanmo ama aw ina.’”²⁰ Kayan yaglaong yaan na otaw kang Jesus, “Kay Magindoway, anay da ko maisu yangagad ak sang kariko nining balaod nang Dios.”²¹ Pyapaunungan ni Jesus yaan na otaw. Kyakarugunan naan. Kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Isa koman yang imo na wa mo akatoman. Ori da agkamayo aw barigyaan yang kariko nang pyanmowan mo kayan yang bayad saan, pangatagan sang manga pobre. Kayan aon amadawat mo diglangit na panalangin nang Dios na way tatamanan. Aw matapos da mo yaan imoon, singadi kanak aw agadagad da naku.”²² Pagdungug naang otaw saan, maparin parabay yang kaimo naan, kayan yomanaw yaan disaan na laban yamaundug kay di naan yaan amaimo yang pyagalaong ni Jesus kay yamapannogon yaan sang madaig na pyanmowan naan.

²³ Kayan yapakabilik si Jesus aw paglaong sang kanaan manga inindo, “Laban marisud sa agaw yang mayaman mapasakop sang Dios.”²⁴ Yamamaragmarag yang manga inindo pagdungug nilan saan na sorit ni Jesus. Toyo yoman maglaong si Jesus kanilan, “Kay manga inindo ko, tinuud agaw na laban marisud yang mapasakop sang Dios.”²⁵ Wakaw yang mayaman na dakora sang ginawa naan yang kanaan kadato, di makaslud sang kasakopan nang Dios kaba di pa makasorog yang ayup na kamelyo sang tuub nang dagum.”²⁶ Pagdungug saan nang manga inindo naan, laban silan yamaburung. Kayan yaglaong silan, “Aw maynaan, sini pa yang pagasakopon nang Dios?”²⁷ Yatanaw si Jesus kanilan, kayan yaglaong, “Way otaw na makaimo saan, yang Dios gaid yang makaimo, kay yang Dios yang makaimo sang kariko, maski nana.”

²⁸ Kayan yaglaong si Pedro kang Jesus, “Tanawa, yayawan da nami yang kariko kayan yomagadagad kami kanmo.”²⁹ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Pagalaong ko kamayo adoon na yang maski sini na yapanaw sang kanaan baray aw kanaan manga lomom aw taganak aw manga anak aw pawa naan arag pyapanawan naan na antak yaan magadagad kanak aw pagbatok sang madyaw na batok nang Dios yaan na otaw yang makadawat sang laban madyaw na barus nang Dios na ballin sang pyanawan naan.³⁰ Abarusan yaan nang Dios disining donya nang laban dakora na barus sang kada isa na pyanawan naan na manga baray disining donya aw manga lomom naan aw taganak aw manga anak aw manga pawa naan. Ayaw magpakaringaw na arag arasyun yaan disining donya nang

ayosopak kanak kay yangagad yaan kanak, toyo yaan na otaw yang pagasakopon nang Dios nang way kataposan. ³¹Aon manga labaw na otaw adoon na timpo na dili ataodon sang maori na allaw. Maynaan oman aon manga otaw na buku nang labaw adoon na ataodon sang maori na allaw.”

Katlo na Paglaong ni Jesus bain sang Kanaan Kamatayun
(*Mateo 20:17-19; Lukas 18:31-34*)

³²Yangindaran sang Jesus na masaka ag Jerusalem, yagaona manaw si Jesus. Yamaawan yang kanaan manga inindo na yakadto yaan Jerusalem kay aon kono yagalaom kang Jesus ag Jerusalem. Yamalluk yang kadaygan na yakagiyod ni Jesus. Kayan tyawag oman ni Jesus agkanaan yang samporo aw dow na inindo naan aw batoki silan sang amapagguna kanaan. ³³Yagalaong si Jesus, “Adoon yasaka kita ag Jerusalem. Aw domatung kita adto ako na gyugual nang Anak nang otaw adaraun adto sang manga pangoro na magampoway aw manga magindoway sang balaod. Silan yang yapagkontara kanak, osombong ako nilan mallow sang magookom na buku nang Judio, antak ako nilan patayun. ³⁴Aw daraun da ako adto sang buku nang Judio, pagapasagdaan ako na oodyatun nilan aw tobadi ako nilan. Obonaran ako nilan kayan pyatay ako, toyo magaboi ako oman nang katlong allaw.”

Yang Yaayo ni Santiago aw ni Juan kang Jesus
(*Mateo 20:20-28*)

³⁵Kayan dyomorod agkang Jesus si Santiago aw si Juan na manga anak ni Sebedeo. Yagalaong silan, “Kay Ginoo, gosto nami imoon mo yang ayoon nami kanmo.” ³⁶Yagalaong si Jesus, “Nanang gosto mayo na imoon ko kamayo?” ³⁷Yimibak silan, laong, “Aw magari da kaw disining donya, atagi kami dow na katungud pagingkod disang said mo, yang isa apit karinto mo aw yang isa apit kawara mo.” ³⁸Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Wa kamo akatigam sining yaayo mayo. Dumdum mayo makatigkul kamo sang karisud na itigkuran ko. Dumdum mayo makatigkul kamo sang kasakit nang kamatayun na akaagyan ko.” ³⁹Yimibak yang dow na inindo kang Jesus, laong, “Uu, makatigkul kami saan.” Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Matungtung sa agaw na itigkuran mayo yang karisud maynang itigkuran ko. Arag itigkuran mayo yang kasakit nang kamatayun maynang itigkuran ko. ⁴⁰Toyo dili ako makaatag kamayo sang yaayo mayo kanak kay buku ko yang aon katungud na magapili sang papagingkodon disang apit ko karinto aw disang apit ko kawara, kay yang makapagingkod disang apit ko yang pinili da pataan nang Dios.”

⁴¹Pagdungug saan nang samporo na arag inindo ni Jesus, mangkadaman silan sang dow na maglomon na si Santiago aw si

Juan. ⁴²Wakaw tyatawag ni Jesus yang manga inindo naan antak silan domorod agkanaan, kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yatigam kamo sang batasan nang manga otaw disining donya. Yang yamaimo pangoro digkanilan yang magsosogo kanilan. Yang manga labaw na pangoro disining donya, yang aon gaom na yangallang sang kanilan manga sakop. ⁴³Toyo kamo,” laong ni Jesus sang kanaan manga inindo, “ayaw kamo magsiling sang maynaan na batasan. Aw aon digkamayo gusto na amaimo magsosogo kamayo, kinaanglan yaan yang amaimo sogoon mayo. ⁴⁴Aw aon digkamayo gusto na amaimo labaw na pangoro mayo, kinaanglan mapangallang yaan sang kariko. ⁴⁵Kay ako,” laong ni Jesus, “maski ako yang gyugual nang Anak nang otaw, wa ak akani disining donya na antak ako tabangan nang manga otaw. Sana matabang ako kanilan. Magapakamatay ako kanilan kay ako yang pagatobos sang manga otaw.”

Pyapagkadyaw ni Jesus si Bartimeo na Bota

(Mateo 20:29-34; Lukas 18:35-43)

⁴⁶Dyomatung da silan sang syodad na Jeriko. Toyo wa akadogay yapanaw disaan si Jesus aw yang kanaan manga inindo na inagad nang laban madaig na manga otaw. Pagpanaw nilan disaan na syodad, aon bota na yagaingkod disang kilid nang daran, yang batasan naan, yapakasukut magpangayo sang sapi. Yang aran naan si Bartimeo na anak ni Timeo. ⁴⁷Pagdungug naan na si Jesus na taga Nasaret yang yarabay disaan, maparabay yaan magtawag, laong, “Kay Jesus na sompaw ni Dabid, kallaati ako.” ⁴⁸Toyo madaig disaan yang gasagda kanaan, laong nilan kanaan, “Katingun, ayaw magtawag.” Toyo wa yaan maningug, sana laban da gyagaan yang pagtawag naan, laong, “Kay Jesus na sompaw ni Dabid, kallaati ako.” ⁴⁹Kayan yagtangku si Jesus na yapanaw aw paglaong sang yanagkoro disaan, laong, “Tawaga ra sa yaan antak komadi kanak.” Kayan tyawag nilan yang bota, laong nilan, “Pakadiguna yang ginawa mo, pagindug da, kay tyatawag kaw naan.” ⁵⁰Yaparabay yaan magpowas sang kanaan kakaob aw pagindug kayan dyomorod adto kang Jesus. ⁵¹Yagaosip si Jesus kanaan, laong, “Nanang gusto mo na imoon ko kanmo?” Yimibak kanaan yang bota, laong, “Kay Ginoo, mikita da ak garo.” ⁵²Yagalaong si Jesus kanaan, “Unug da, yang kanmo pagkanarig kanak yakapagkadyaw kanmo.” Yaparabay da yaan kimita, kayan gimiyod yaan ni Jesus.

Yang Yamabantog na Pagkadto ni Jesus Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Lukas 19:28-40; Juan 12:12-19)

11

¹Yagpadadatung da si Jesus aw yang manga inagad naan ag Jerusalem, yadatung silan asang kabarogsadan nang butay na

pyagangaranan nang Kaolibowan na asang lanto nang dowang na barrio na Betpage aw Betania. Disaan syosogo ni Jesus yang dowang na inindo naan, ²laong, “Unug da, kadto kamo sang kaonaan ta na barrio. Aw domatung da kamo disaan maparabay kamo kimita sang asno na yuukut. Wa pa akasakayi yaan na asno. Parabaya obada aw tonggayi mayo ani kanak. ³Aw aon disaan magosip kamayo na magalaong, ‘Onoon mayo yaan?’ Paglaonga mayo, ‘Pyapakamang nang Ginoo ta. Adagawdagawun naan buslan kayan pyarabay naan ani oman patonggayan.’” ⁴Kayan kyomadto yang dowang na inindo na syosogo ni Jesus. Pagdatung nilan kitaun nilan yang asno na tyatagkus disang apit nang pilwangan nang baray na asang kilid nang daran. Pyaparabay nilan obadun disang tyatagkusan naan. ⁵Pagobad nilan, magosip yang manga otaw disaan, laong, “Nanga yoobad mayo yang ukut naan na asno?” ⁶Kayan yimibak yang dowang na inindo maynang pyagaindo kanilan ni Jesus. Pagdungug saan nang manga otaw disaan, madyaw nilan yang pagtonggay sang asno. ⁷Tyotonggayan nilan agkang Jesus yang asno, kayan yapinan nilan yang likod nang asno nang kanilan dagom, kay asakayan ni Jesus. ⁸Pagsakay naan, mangindaran silan kariko adto Jerusalem. Kayan yampasan nilan nang kanilan dagom yang daran na agiin ni Jesus na gasakay sang asno, kay tyataod yaan nilan. Yang kadayang yanagkanat magampas sang daran nang daonan na manga sanga nang kaoykaoy na pyangotod nilan asang dorog nang daran. ⁹Yang yanagona ni Jesus aw yang yanagkaori naan, yangiyak, laong, “Kadyaw da agaw nang Dios. Bunang da agaw nang yakani na syosogo nang Dios. ¹⁰Panalanginan nang Dios yang sakop nang kamonaan ta na si Dabid, kay yang magaari saan yang pinili nang Dios. Kadyaw da agaw nang Dios aglangit.”

¹¹Yabay mangiyak yang manga otaw asta dyomatung si Jesus ag Jerusalem. Kayan yaparabay yaan komadto sang dakora na pagtitiponan nang manga Judio na pyagangaranan nang templo. Pagdatung naan sang templo, magtanaw yaan sang kariko nang yiimo nang manga otaw disaan. Pagkatapos saan, mori yaan aw yang samporo aw dowang na inindo naan adto sang barrio na Betania kay gabi la.

Wa da ni Jesus Apabongaa yang Kaoy na Igera
(Mateo 21:18-19)

¹²Pagkaallow oman, manaw silan sikun ag Betania, mabarik ag Jerusalem. Kaba yangindaran silan, yamagutum si Jesus. ¹³Maawat pa kinita da naan yang kaoy na igera na daonan maski buku nang timpo na dadaon naan na kaoy. Wakaw yaparabay yaan komadto saan na kaoy kay yang kaoy na igera aw yadaon, aon day bonga. Toyo pagdatung naan sang pono nang kaoy na igera, ampan way bonga, daon gaid yang kikita naan. ¹⁴Yagalaong si Jesus sang kaoy na igera, laong, “Di dakman kaw

magbonga na kaoy, di da kaw akakaan oman sang bonga.” Dyudungug nang manga inindo naan yang pyagalaong naan saan na kaoy.

Yakadto si Jesus sang Templo

(Mateo 21:12-17; Lukas 19:45-48; Juan 2:13-22)

¹⁵Kayan yoman silan manaw aw kadto Jerusalem. Pagdatung nilan dato, komadto si Jesus sang templo. Paglasak naan disaan, bigawun naan aglogwa yang manga mamarigyaay aw yang manga mammili. Pyanowad naan yang manga lamesa nang magballinay sang sapi aw yang manga ingkodanan nang yamarigya nang manga limokon. ¹⁶Syasagda naan yang yanagdara sang manga butang nilan digsurud nang templo. ¹⁷Kayan pyagindo ni Jesus yang manga otaw asang templo, laong, “Yatigam kamo sang syosolat na sorit nang Dios na yagalaong, ‘Yang kanak pagtitiponan pyagangaranan nang baray na ampowanan sang Dios nang kariko nang otaw asang karowagan nang banwa.’ Toyo pyaparin mayo yaning ampowanan, yiimo mayo baray na limbongan mayo sang arag kamo otaw.” ¹⁸Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod, arag yudungug saan na pagindo ni Jesus. Pagdungug nilan, maparabay silan magdumdum daw monnono yang pagpatay nilan kang Jesus, kay yamalluk silan kanaan, kay laban madyaw nang kariko nang otaw yang pagindo ni Jesus. ¹⁹Pagkagabila, yomanaw da ag Jerusalem si Jesus aw yang kanaan manga inindo.

Yang Pagindo bain sang Pagtoo na Pyopono sang Kaoy na Igera

(Mateo 21:20-22)

²⁰Pagkamasurum, unaun da silan manaw, kimita silan oman sang kaoy na igera, yagango ra asta yang pono. ²¹Kyakanamputan ni Pedro yang pyagalaong ni Jesus saan na kaoy, kayan yaglaong yaan kang Jesus, “Kay Ginoo, tanawa yaning kaoy na igera na wa da mo apabongaa, yagango ra.” ²²Kayan yaglaong si Jesus, “Kanarig kamo sang Dios. ²³Pagalaong ko kamayo adoon na yang maski sini na magalaong saan na butay, ‘Kaungat na butay aw kabarin adto sang dagat,’ amaimo yang pyagalaong naan aw dili magdowadowa yang ginawa naan, yotoo yaan na yang pyagalaong naan yang amatoman. ²⁴Wakaw pagalaong ko kamayo na yang maski nana na yaayo mayo sang Dios, kanarig da kamo na yaan yang aatag kamayo nang Dios, kayan aw maynaan yang pagtoo mayo, atagan kamo nang Dios nang yaayo mayo kanaan. ²⁵Aw magampo kamo sang Dios, onaa pasaylowa yang maski sini na dyadamanan mo na gaimo sang maat kanmo, antak kaw arag pasayloon nang Dios na Ama ta na aglangit sang kanmo maat na imo. ²⁶Toyo aw wa pa mo apasaylowa yang gaimo sang maat kanmo, maynaan oman dili kaw apasayloon nang Ama ta na Dios na aglangit.”

Bain sang Katungud ni Jesus
(*Mateo 21:23-27; Lukas 20:1-8*)

²⁷Pagkatapos ni Jesus sang kanaan pagindo, dyomatung da silan oman ag Jerusalem. Kaba yapanaw si Jesus digsurud nang templo, aon yodorod kanaan na manga pangoro na magampoway aw manga magindoway sang balaod aw manga matikadung na pangoro nang Judio. ²⁸Yagaosip silan kang Jesus, laong, “Nanang katungud mo na yamigaw kaw kagabi sang manga otaw disang templo? Sini yang gaatag kanmo sang katungud na gaimo kaw saan?” ²⁹Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Arag aon pagaosip ko kamayo. Aw mibak kamo kanak, imibak ako arag kamayo daw nanang katungud ko na yakaimo ako sang kariko nang manga imo ko. ³⁰Yani yang pagaosip ko kamayo, Nanang katungud ni Juan na yagabawtismo sang manga otaw? Sini yang gabuut kanaan, otaw daw Dios?” ³¹Kayan yanagkabaraw silan, laong, “Aw maglaong kita, ‘Yang Dios yang gabuut kang Juan,’ magaosip si Jesus kanatu daw nanga wa kita atangkap sang pagindo ni Juan. ³²Toyo aw maglaong kita, ‘Otaw gaid yang gabuut kang Juan,’ amadaman kanatu yang manga otaw.” Wakaw wa silan iibak kang Jesus kay yamalluk silan sang manga otaw, kay yotoo yang manga otaw na si Juan propeta nang Dios. ³³Wakaw yagalaong silan kang Jesus, “Inday, wa kami akatigam daw sini yang gabuut kang Juan.” Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw maynaan, arag dili ko pagalaong kamayo daw wain sikun yang kanak katungud.”

**Yang Sambingay bain sang manga Otaw na
Pyapagtonggo sang Kaparasan**
(*Mateo 21:33-46; Lukas 20:9-19*)

12 ¹Kayan yagindo si Jesus sang kariko nang manga otaw disaan, yagasambingay yaan, laong, “Aon tagtomon sang pawa na tyatanuman nang paras. Lilibot naan aradun yang kaparasan, kayan inimo naan yang pugaanan sang paras disaan. Yimowan naan nang tonggowan yang kanaan kaparasan, kayan binilin naan sang manga otaw, pyapatonggowan kanilan, aw panaw yaan adto sang kadaygan na banwa. ²Yomabot da yang paras, kayan syogo nang tagtomon sang kaparasan yang isa na sogwanun naan pagkamang sang kanaan kabain. ³Kayan tyaam dakupun nang manga otaw disaan yang sogwanun naan, kayan byonaran. Pagkatapos saan, paoriin yaan nilan nang way dara. ⁴Yoman magsogo yang tagtomon sang isa na sogwanun. Byobonaran arag yaan nang manga otaw disaan, pyapariyan nilan yang kanaan oro aw odyata yaan nilan. ⁵Kayan yoman naan sagoon yang isa oman na sogwanun, pyanagpatay yaan nilan. Pagkatapos saan, aon pay manga sogwanun na syosogo nang tagtomon adto sang kanaan kaparasan, toyo

yaan da, aon byobonaran nilan, aon pyapatay nilan. ⁶Aon pay isa na otaw nang tagtomon sang kaparasan, yang bogtong na anak naan na usug na karugunan naan. Kayan yang anak naan yang kyampusan naan sogoong adto sang manga otaw na bibilinan naan nang kanaan kaparasan, kay laong nang dumtum naan, 'Ataodon nilan yang kanak anak.' ⁷Toyo pagkita kanaan nang manga otaw disaan, managkabaraw silan, laong, 'Tanawa, yaan kay yang anak nang tagtomon, yaan yang mosonod magpanmo sang pyanmowan naan. Bay da kamo, apatayun ta yaan, kanatu da yang kaparasan.' ⁸Kayan pyarabay nilan yaan potiin aw pataya nilan. Dyadara nilan yang patay na lawas aglogwa nang kaparasan." ⁹Kayan yagosip si Jesus, laong, "Nanang dumtum mayo na inangun nang tagtomon? Yatigam kamo na laban sa akadtowan naan aw pataya yang manga otaw na bibilinan naan nang kanaan kaparasan. Kayan binilin naan oman sang kadaygan."

¹⁰Pagkatapos saan na pagindo, maparabay maglaong oman si Jesus sang manga otaw disaan, "Yakabasa ra kamo sang sorit nang Dios na syosolat na pyananglit ako sang bato, laong, 'Yang bato na wa agamita nang manga panday sang baray kay pyagalaong nilan na way kabos, yaan na bato yang pinili nang Dios na yakadigun sang baray. ¹¹Yaan yang pagbuut nang Labi na Dios. Gimadyawan yang kanaan manga imo.' "

¹²Yang manga pangoro disaan magadakup garo kang Jesus kay yakadarag silan na silan yang kyukugdan naan na samingay ni Jesus, toyo wa silan makaimo pagdakup kanaan kay yamalluk silan nang manga otaw na yanagkoro disaan na yaningug kang Jesus. Wakaw pyapanawan si Jesus nang manga pangoro nang Judio disaan.

Bain sang Pagbayad sang Miyoras

(Mateo 22:15-22; Lukas 20:20-26)

¹³Aon manga Pariseo aw manga inagad nang ari na si Herodes na syosogo nang manga labaw na Judio. Pyapakadto kang Jesus antak magosip kanaan, kay aw magsayup yaan sang kanaan tobag osombong nilan. ¹⁴Kayan kyomadto silan kang Jesus aw paglaong kanaan, "Kay Magindoway, yatigam kami na ikaw matarong. Maski di akaontoran yang otaw nang kanmo pagindo yabay kaw magsorit nang matungtung. Maski diin kaw, aw asang atobangan nang manga pangoro aw asang atobangan kaw nang kadaygan na manga otaw, magonawa yang pagindo mo, wa akaparin. Yang paagi nang Dios na pyagaindo mo, podo matungtung. Wakaw, kay Magindoway, osipin ta kaw daw madyaw yang abay magbayad sang miyoras na pyapabayadan kanatu nang pangoro ta ag Roma? ¹⁵Paglaongan kanami daw makalapas kita sang kanang Dios balaod aw magbayad kita saan." Toyo kay kyakatigaman ni Jesus yang kanilan dumtum na gyagaway yaan osipin, wakaw yagalaong yaan

kanilan, “Nanga titigi mayo ako? Ayagan kanak yang sapi na pyagabayad mayo sang miyoras.” ¹⁶Yaayag nilan kanaan yang sapi, kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yaning yakabutang sang sapi, kanini yaan kaimo? Kanini aran?” Yimibak silan, laong, “Yaan kanang labaw na pangoro ag Roma.” ¹⁷Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw kanaan yaan, bayadi yaan nang miyoras, kay yaan yang kanaan pagbuut. Toyo arag tomana mayo yang kariko nang pagbuut nang Dios.” Pagdungug nilan saan, maburungburung silan laban kang Jesus.

Bain sang Pagboi Oman nang Yamangkamatay

(Mateo 22:23-33; Lukas 20:27-40)

¹⁸Kayan dyomorod agkang Jesus yang manga otaw na pyagangaranan nang Saduseo. Yang manga Saduseo yang yagalaong na dili magaboi oman yang yamatay da, wakaw titigi nilan si Jesus. ¹⁹Yagalaong silan, “Kay Magindoway, aon syosolat ni Moises kanatu na yagalaong, ‘Aw aon otaw na yamatay da yang tudtuud lomon naan na usug na way anak, pamoroon naan na otaw yang baro nang lomon naan na yamatay da, kay antak manganak. Aw mawtaw da yang isu, pagangaranan nang aran nang otaw na yatay da, antak paglaongon na aon kanaan anak.’ Yaan yang balaod ni Moises kanatu na manga Judio.” ²⁰Kayan yabay maglaong yang Saduseo kang Jesus, laong, “Aon dini kanatu pitong ka otaw na maglomon. Yangasawa yang panganay, wa pay anak nang panganay, yamatay da. ²¹Kayan pyangasawa nang somapit yang baro nang magorang naan. Wa pa manganak yang somapit, arag da yamatay. Min da ninyan, pyangasawa oman nang katlo yang baro nang dow na lomon naan. Arag wa pa makapanganak, yoman da matay yang katlo na yangasawa sang baro. ²²Kariko nang pito na maglomon arag yangasawa saan na bobay. Matag yabos matay silan pito, way anak nilan saan na bobay. Pagkamatay nang kapito na lomon, arag da yamatay yang bobay. ²³Kay Magindoway, aw domatung da yang allaw na pyagalaong na magaboi oman kono yang yamangkamatay, yaning pito na maglomon, sining makapangasawa saan na bobay? Kay kariko nilan arag yangasawa saan.”

²⁴Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Laban sa agaw kamo yamasayup, kay wa kamo makadarag sang pyagalaong nang Dios na syosolat kanatu. Arag wa kamo akatigam sang gaom nang Dios na laban dakora. ²⁵Kay aw magboi da oman yang yamangkamatay, yang usug di da mangasawa aw yang bobay di da magabana. Managuya da silan maynang paguya nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios na wa mangognan.” ²⁶Kayan yabay maglaong si Jesus, “Pagaindoon ta kamo antak kamo makadarag na magaboi oman yang yamangkamatay. Dumduma mayo yang pyagalaong nang Dios kang Moises pagkita ni Moises sang sampinit

na yamallaga na wa akasonog. Yakabasa ra kamo saan, kay syosolat ni Moises. Pagkasaid ni Moises sang sampinit na yamallaga, maglaong yang Dios kanaan, ‘Ako yang Dios nang kamayo kamonaan na si Abraham aw si Isaak aw si Jakob.’ ²⁷Yang kaologan naan,” laong ni Jesus, “yang Dios buku nang Dios nang manga patay, awgaid Dios nang manga boi. Agaw maynaan, boi yang kamayo kamonaan. Wakaw dagdagu yang sayup mayo kay yagalaong kamo na way otaw na magabo oman sikun matay.”

Yang Labaw na Balaod nang Dios
(*Mateo 22:34-40; Lukas 10:25-28*)

²⁸Aon disaan magindoway sang balaod na yudungug kanilan na galantogi. Pagdungug naan sang ibak ni Jesus, matigam yaan na madyaw yang ibak naan sang manga Saduseo, wakaw arag yaan yagaosip kang Jesus, laong, “Nana yang labaw na balaod nang Dios?” ²⁹Yimbak si Jesus kanaan, laong, “Kamo na sompaw ni Israel, paningug kamo. Sayda yang Labi, yaan yang Ginoo ta na Dios. ³⁰Yaan yang pagdakoraa sang ginawa mo yang kanmo Ginoo na Dios aw pamakoti abay pangagdi yang kanaan pagbuut. Yaan yang labaw sang kariko nang balaod. ³¹Yang yasapit sang labaw na balaod yang pagkarugun sang manga otaw, laong, ‘Karuguni yang arag kamo otaw maynang tyoonan lawas mo.’ Way balaod na labaw sining dow.” ³²Kayan yang magindoway sang balaod yagalaong kang Jesus, “Min kay agaw naan, kay Magindoway, matungtung agaw yang sorit mo na sayda yang Dios, way kadaygan, yaan gaid. ³³Wakaw kinaanglan pangagadan nang otaw yang balaod na yaglaong. ‘Pagdakoraa sang ginawa mo yang kanmo Ginoo na Dios aw pamakoti abay pangagdi yang kanaan pagbuut.’ Magonawa saan, kinaanglan na akarugunan naan yang arag silan otaw maynang tyoonan lawas naan. Kay aw pangagadan nang otaw yaning dow na balaod madyaw pa yaan sang pagatag sang Dios na manga ayup na syosonog.” ³⁴Pagdungug ni Jesus sang madyaw na ibak naan, maglaong si Jesus kanaan, “Agput da kaw masakop nang Dios kay tyatangkap mo yaan na pagindo.” Pagkatapos saan wa day yutugum magosip kang Jesus.

Bain sang Magaari na Pinili nang Dios
(*Mateo 22:41-46; Lukas 20:41-44*)

³⁵Kaba yagaindo si Jesus agsurud nang templo, yagalaong yaan, “Nanga yagalaong yang manga magindoway sang balaod na yang pinili nang Dios na magaari disining donya yang sompaw gaid ni Dabid na ari kadini? Sayup yang pyagalaong nilan ³⁶kay kaba pyagabayaan si Dabid nang Balaan na Espirito, yagalaong yaan, ‘Yang Dios yang yagalaong sang kanak Ginoo na pinili naan, laong, Pagingkod asang apit karinto ko asta pagdatung nang allow na apaguyukan ko sang parapara mo yang kariko

nang yapagkontara kanmo.’ ” ³⁷Kayan yabay maglaong si Jesus kanilan, “Si Dabid yang yagalaong na yang kanaan Ginoo yang pipili nang Dios na magaari, wakaw buku gaid nang sompaw ni Dabid yang pinili nang Dios na magaari disining donya.” Madaig yang manga otaw na yanagkoro disaan na yanaguma pagdungug nilan sang pagindo ni Jesus.

**Pyapagkido Silan ni Jesus antak di Makapangagad sang manga
Magindoway sang Balaod ni Moises**
(*Mateo 23:1-36; Lukas 20:45-47*)

³⁸Kayan yaglaong si Jesus, “Magkido kamo daw kamo makapangagad sang batasan nang manga magindoway sang balaod ni Moises. Madyaw nilan yang pagsoot sang mangkadyaw na dagom aw pagpanawpanaw disang pagkadaigan antak maglaong yang mikita na silan dungganun na otaw. ³⁹Aw yadatung silan sang pagtitiponan nang manga otaw, gosto nilan na silan yang papagingkodon asang atobangan nang manga otaw. Aw yatambong silan sang pista, gosto nilan na silan yang papagingkodon asang ingkodanan na dyadayaw sang manga dungganun, antak silan yang laban tayodon. ⁴⁰Yabay silan managagawagaw sang pyanmowan nang manga bobay na baro, awgaid asang atobangan nang manga otaw yadogay silan magampo antak paglaongon nang manga otaw na silan matarong. Wakaw silan yang laban isilotan nang Dios aw domatung da yang allow na pagasilot kanilan.”

Yang Pagatag nang Baro na Bobay
(*Lukas 21:1-4*)

⁴¹Yagaingkod si Jesus asang apit nang lasakanan nang sapi agsurud nang templo, tyatanaw naan yang manga otaw na yamutang sang kanilan sapi asang lasakanan nang sapi na pagatag sang Dios. Madaig yang mayaman na tyatanaw naan na yamutang disaan sang madaig na sapi. ⁴²Kayan dyomorod yang pobre na bobay na baro. Byubutang naan yang dowang ka pesos. ⁴³Kayan tyawag ni Jesus yang kanaan manga inindo agkanaan kay pagaindoon naan silan. Yagalaong si Jesus kanilan, “Tinuud, yang pagatag naang pobre na baro madyaw pa sang pagatag nang manga mayaman, ⁴⁴kay kyakamang nang mayaman disang kanilan sapi na madaig, wa silan akaukud. Toyo yaan na baro, maski laban pobre yaan, dyuduput naan butang yang kariko nang kyasapiyan naan maski yaan na sapi pagabili garo naan sang yakaukud kanaan.”

Pyagalaong ni Jesus kanilan na Ogobarun yang Templo
(*Mateo 24:1-2; Lukas 21:5-6*)

13 ¹Pagkatapos saan, lomogwa si Jesus sang templo. Kaba aglogwa, aon isa sang manga inindo naan na yagalaong kanaan, “Kay

Gino, tanawa yang mangkabakla na bato na yiimo arabat ning templo. Kadyaw da agaw naan.” ²Kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Madatung yang allaw na ogobarun yang dakora na templo na tyatanaw mo adoon, kayan way isa na bato nang templo yang amaibilin na makatongtong sang isa na bato, amabos yaan kariko makatapyak.”

Arabutun Kamo aw Daraa Kamo Adto sang manga Pangoro na Otaw nang Goberno

(Mateo 24:3-14; Lukas 21:7-19)

³Pagkatapos saan, komadto si Jesus sang butay na pyagangaranan nang Kaolibowan na atbang nang templo na agdipag nang karatagan. Kaba yagaingkod yaan disaan, yagaosip kanaan si Pedro aw si Santiago aw si Juan aw si Andres na silanay da, laong nilan, ⁴“Paglaongan kanami daw kano katoman yang pyagalaong mo kanami kagayna na ogobarun yang templo. Nanang akatoosan nami na antak kami matigam na agput da matoman yang kariko nang amapagguna?”

⁵Kayan yagpono si Jesus magindo kanilan bain sang wa pa akatoman. Yagalaong si Jesus, “Managkido kamo daw kamo patoon sang kagaro. ⁶Kay madaig yang madatung ani na magaway magsorit. Magamit silan sang kanak aran, magalaong silan, ‘Ako si Jesu Kristo na pipili nang Dios na magaari.’ Madaig yang amagad kanilan na yotoo sang kanilan kagaro. ⁷Aw dumungug kamo sang batok na aon manga gira, maski masaid kono yang pagtanaman, ayaw kamo magkalluk. Kinaanglan yaan yang amaona mapagguna, toyo di pa madatung yang kataposan. ⁸Kaba wa pa adatung yang kataposan, amatoman na mapagtanam yang sang ka banwa sang kadaygan na banwa, aw yang ari mapagtanam sang arag silan ari. Arag aon manga linog na madatung disang maski wain na banwa. Arag madatung yang masakit na gutum disang manga banwa. Kariko nini madatung, toyo baya pagpono yaan nang laban masakit na karisud na madatung asang donya.”

⁹Yabay magindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Toyo kamo, pataana mayo pakadiguna yang ginawa mayo, kay adakupun kamo nang arag kamo Judio kayan dyara kamo nilan asang atobangan nang manga pangoro nilan antak igusun kamo, maski way maat na imo mayo. Arabutun kamo maski digsurud nang manga pagtitiponan nilan. Adaraun kamo asang atobangan nang manga pangoro nang goberno kay yotoo kamo kanak. ¹⁰Amapagguna yaan kamayo, kay kinaanglan na abatokon yang madyaw na batok sikun sang Dios adto sang manga otaw asang karowagan nang donya, kayan dyomatung yang kataposan. ¹¹Aw dakupun kamo, aw daraa kamo nilan adto sang atobangan nang manga pangoro nang goberno antak kamo sombong nilan ayaw kamo magkaundug, ayaw kamo magdumdum daw nanang pagalaong mayo

aw dyomatung da kamo asang atobangan nang manga pangoro nang gobernno. Toyo aw osipin da kamo nang manga pangoro, parabaya mayo tobaga yaan nang apapagsorit kamayo nang Balaan na Espirito, kay yang pagalaong mayo asang atobangan nilan buku nang sikun sang kamayo ginawa, awgaid sikun sang Balaan na Espirito. ¹²Madatung yang timpo,” laong ni Jesus, “na apapatay nang otaw sang kadaygan yang kanaan lomom na yasarig kanak. Magonawa oman saan, apapatay nang manga ama yang kanilan manga anak sang kadaygan. Mapagkontara yang manga anak sang kanilan taganak, kayan pyatay yang taganak kay yaan yang sogo nang anak naan. ¹³Kamo na yangagad kanak akaraatan nang kariko nang otaw. Mapagkontara silan kamayo kay kikilara kamo nilan na yotoo kamo kanak. Toyo maski laban karaatan kamo, aw dili mayo ayawan yang pagtoo kanak asta sang pagkamatay mayo, akaaronan kamo nang kinaboi na way kataposan.”

Yang Maropig na Makasapad sang kamayo Banwa

(Mateo 24:15-28; Lukas 21:20-24)

¹⁴Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Makani yang laban maropig na mapagkontara sang sakop nang Dios. (Kamo na magabasa sini, dumduma antak mayo kadaragan.) Aw kitaun da mayo na dyomatung da yang maropig na magasapad sang kamayo banwa, kamo na manga maguya asang sakop na Judea, panaglonos kamo adto sang kabutayan. ¹⁵Yang yapanaog sang kanaan baray, di da mapanik sang baray naan na makamang pa sang maski nana na kanaan dyayaw. ¹⁶Yang asang pawa, di da omori agbaray na makamang sang kanaan dagom. Parabay kamo panaglonos adto sang kabutayan. ¹⁷Aw matoman da yaan na karisud, kallaat da agaw nang manga mabdu aw yang manga kamokan na arag garo managlonos. ¹⁸Panagampo kamo sang Dios antak way amiyang nang allow na pagalonos mayo. ¹⁹Kay aw domatung da yaan na manga allow, laban magadogang yang karisud. Dungan nang Dios yiimo yang donya wa pay karisud na maynaan. Arag wa day madatung oman na maynaan na karisud. ²⁰Toyo di abay apakadogayun nang Dios yaan na karisud, kay aw pakadogayun yaan naan, wa day amaboi sang otaw. Toyo kay yamallaat yang Dios sang kanaan sakop na pinili naan, di naan apakadogayun yaan na karisud.”

²¹Kayan yabay maglaong si Jesus, “Aw aon maglaong kamayo, ‘Tanawa, ani la yang ari na si Kristo,’ aw aon oman kadaygan na magalaong, ‘Yadto kay yang ari na si Kristo,’ ayaw kamo magtoo kanilan na magalaong nang maynaan. ²²Madatung yang manga magaro na magalaong na silan yang ari na si Kristo. Arag madatung yang manga magaro na magalaong na silan yang manga propeta na syosogo nang Dios. Apakita nilan yang dakora na gaom pinaagi sang

kaburungburungan na manga imo nilan antak magpatoo sang kanilan kagaro sang manga otaw na pinili nang Dios. Toyo di amaimo na yang pinili nang Dios mangagad sang kanilan kagaro. ²³Kyarag da ta kamo sini pataan nang wa pa akapagguna, wakaw managkido kamo antak di kamo tomoo sang kanilan kagaro.”

Yang Pagdatung ni Jesus na Gyugual nang Anak nang Otaw
(*Mateo 24:29-31; Lukas 21:25-28*)

²⁴“Kayan aw matapos da yang masakit na karisud ninyan na manga allaw, maparabay da magngitngit yang banwa kay di da yang suga mapakita, di da amallag yang boran. ²⁵Arag aon manga bitoon na amangkaorog sikun diglangit, kay agayongon nang Dios. Magakagayonggayong yang kariko nang kikita mayo diglangit. ²⁶Pagkatapos saan,” laong ni Jesus, “ako na gyugual nang Anak nang otaw ikitaun nilan na gapadadung sikun diglangit na madari nang panganod asang pagawanan. Ikitaun ako nang kariko nang otaw kay amallag ako kayan kyatigaman nilan yang kanak dakora na gaom. ²⁷Osogoon ko yang manga tagalangit na sogwanun ko adto sang karowagan nang donya, aw maski adto sang karowagan nang langit antak tiponon nilan yang manga otaw na pinili ko.”

Yang Saminggay bain sang Kaagi nang Kaoy na Igera
(*Mateo 24:32-35; Lukas 21:29-33*)

²⁸Kayan yagsaminggay si Jesus, laong, “Pagaindo ko kamayo yang saminggay sang kaagi nang kaoy na igera. Yatigam da kita na aw syomokol da yang kaoy na igera, omoraw da yang banwa. ²⁹Magonawa saan, matigam da kamo na agput da ako marik ani sang donya aw kimita da kamo na amatoman da yaning karisud na pyagalaong ko kamayo. ³⁰Tinuud na yang manga otaw na asaotan naan na timpo di pa amabos matay, amatoman da yang kariko nang pyagalaong ko kamayo. ³¹Amawara pa yang langit aw lopa, yang kariko nang pyagalaong ko dili amaparin, amatoman kariko.”

Way Yatigam sang Allaw na Pagabarik ni Jesu Kristo
(*Mateo 24:36-44*)

³²“Toyo,” laong ni Jesus, “way otaw na yatigam sang pagdatung nang pyagalaong ko kamayo. Maski yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios, aw maski pa ako na Anak nang Dios, arag wa akatigam. Yang kanak Ama gaid yang yatigam saan na timpo. ³³Panagkido kamo, abay kamo pagampo kay wa kamo akatigam sang allaw na abarik ko.” ³⁴Kayan yagsaminggay si Jesus, laong, “Maynang otaw na mapanaw sang baray naan aw kadto sang kadaygan na banwa. Pagpanaw naan papagtongoon

naan yang manga sogwanun naan. Syosogo naan yang kada isa kanilan antak matigam sang kanilan gawbuk. Syosogo naan yang magtonggoway sang tatakup na yaan yang abayun naan pagsaitan yang pagbarik naan. ³⁵Magonawa saan, abaya mayo pagsaiti yang pagbarik ko na Ginoo mayo, kay maynang manga sogwanun nang tagtomon sang baray, wa kamo akatigam sang adatung ko, daw gabi la, daw tinang gabi, daw pakallowun, daw pagsilat nang suga. ³⁶Wakaw abaya mayo pagsaiti yang pagbarik ko ani sang donya daw kamo katokawan. ³⁷Buku mayo gaid yang kyakarag ko, wakaw pagalaong ko sang kariko nang otaw, 'Abaya mayo pagsaiti yang pagbarik ko.' ”

Lyaraom Nilan na Apatayun si Jesus
(*Mateo 26:1-5; Lukas 22:1-2; Juan 11:45-53*)

14 ¹Dowakmang allaw yang pista na pyagangaranan nang Paglabay na yaan yang akaanun nilan yang paan na way patoron surud nang sang ka simana. Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod, yanagkabaraw daw onnoon nilan pagdakup kang Jesus antak di katigaman nang kadaygan, kay lyaraom nilan yaan na apatayun. ²Wakaw yanagkabaraw silan na silanay da, laong, “Di natu yaan adakupun asang atobangan nining magkadaig na yatambong sang pista kay daw silan madaman kayan yasamok aw barusi kita nilan kay madyaw nilan si Jesus.”

Byobobowan yang Oro ni Jesus nang Maballo na Lana ag Betania
(*Mateo 26:6-13; Juan 12:1-8*)

³Aadto Betania si Jesus, asang baray ni Simon. Sanla yang sakit ni Simon nangaon, wakaw pyagangaranan yaan nang sanlaun. Kaba yakaan si Jesus asang baray ni Simon, yodorod agkang Jesus yang bobay na yagadara nang tagbi na botelya na yamatmo nang laban maal na maballo na lana na pyagangaranan nang nardo. Pagkatapos nang bobay bariin yang liyug nang botelya, duputun naan bobo sang oro ni Jesus yang lasak nang botelya. ⁴Toyo aon yamadaman disaan nang pagkita nilan saan. Yapagomogomo silan kada isa kanilan, laong, “Nanga kyakayam yaan na lana? ⁵Akabarigya sa garo yaan nang sobra nang torong gatos kayan yang bayad saan pangatag sang manga pobre.” Kayan yagbagolbol silan saan na bobay. ⁶Toyo yagalaong si Jesus, “Pabayai mayo yaan. Nanga kamo yagabagolbol kanaan, kay laban madyaw yang yiimo naan kanak. ⁷Disining banwa mayo yabay kamo managkitakita aw yang manga pobre wakaw maski kano makaatag kamo sang manga pobre ayn nang gosto mayo. Toyo ako, di dak madogay dini kamayo. ⁸Yani na bobay yagaimo sini kay gosto naan magimo sang maski nana na amagaga naan antak yaan magtaod kanak. Wakaw byobobo naan yang lana na nardo

sang kanak lawas antak maballo pataan yang lawas ko kaba wa pa ak ulubungan. ⁹Tinuud yang pagalaong ko kamayo na di yani na bobay akaringinan, kay maski diin makarimpud yaning madyaw na batok bain sang kaagi ko asang kariko nang banwa, arag ogogodon yaning yiimo kanak nining bobay.”

Yatabang si Judas kanilan na Yagapadakup kang Jesus
(*Mateo 26:14-16; Lukas 22:3-6*)

¹⁰Pagkatapos saan, komadto si Judas sang manga pangoro na magampoway. Yaan si Judas Iskariote yang kasamporo aw dow na apostol ni Jesus. Sabo yakadto yaan sang manga pangoro na magampoway kay yapagbaraw yaan kanilan daw onnoon naan pagtabang kanilan antak nilan madakup si Jesus. ¹¹Kyakaontoran yang manga pangoro na magampoway pagdungug nilan sang sorit ni Judas, wakaw yasaad silan kang Judas na abayadan nilan yaan sang pagtabang kanilan. Kayan pagkatapos nilan magkabaraw, abayun ni Judas pagsaitan si Jesus daw onnoon naan pagpadakup kang Jesus.

Yapagsaro si Jesus sang kanaan manga Inindo sang kanilan
Pagiyambong sang Pista na Paglabay
(*Mateo 26:17-25; Lukas 22:7-14,21-23; Juan 13:21-30*)

¹²Dyomatung da yang allow nang pagpono nang pista na yaan yang kyakaan nang manga Judio yang paan na way patoron. Tigmad inangun naan na pista yang pagpatay sang manga nati nang karnero kay yaan yang pagkanamput nilan sang pagtabang kanilan nang Dios nangaon na pyanganganan nilan nang Paglabay. Na disaan na allow yoosip si Jesus nang kanaan manga inindo, laong, “Wain yang baray na gosto mo pagalotowan nami sang iyambong ta nang pista na Paglabay?” ¹³⁻¹⁴Kayan syogo ni Jesus yang dow na kanaan inindo, laong, “Kadto kamo dow sang syodad. Pagakita mayo adto yang otaw na yagadara sang lata na yamatmo nang tobig. Agad kamo naan asang baray na apanikin naan, aw paglaong kamo sang tagtomon sang baray na yang Ginoo yagaosip daw wain yang sobay na akaanan nami sang pista na Paglabay. ¹⁵Kayan aw matapos da kamo maglaong kanaan, apatanaw kamayo nang tagtomon sang baray yang dakora na sobay digtaas na way yakaukud, kariko iyan. Pataan kamo dato,” laong ni Jesus, “sang akaanun ta.” ¹⁶Kayan yaparabay komadto sang syodad yang dow na inindo. Pagdatung nilan sang syodad, matoman yang kariko nang pyagalaong kanilan ni Jesus, kayan yandam nilan yang iyambong nilan nang pista na Paglabay.

¹⁷Nang gabi la, yadatung si Jesus aw yang kadaygan na manga inindo naan. ¹⁸Yapagsaro si Jesus komaan sang samporo aw dow na inindo naan sang iyambong nilan nang pista na Paglabay, yagalaong

si Jesus, “Pagalaong ko kamayo na aon isa kamayo na matabang sang yapagkontara kanak antak ako dakupun nilan.” ¹⁹Kayan yangkaundug silan kariko pono sang pyagalaong ni Jesus kanilan. Isaisa kanilan yagaosip, laong, “Sini, kay Ginoo, daw ako?” ²⁰Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Kamo na samporo aw dow, yang matabang sang magapadakup kanak yang isa kamayo na yapagsaro kanak domarit nang paan asang sabaw. ²¹Ako na gyugual nang Anak nang otaw apatayun maynang syosolat na amapagguna kanak. Toyo kallaat da agaw nang matabang sang magapadakup kanak, madyaw pa aw wa yaan magkawtaw.”

Yang Paan na Pyagapisangpisang nang Ginoo na Pyapakaan sang Kanaan manga Inindo

(Mateo 26:26-30; Lukas 22:15-20; 1 Korinto 11:23-25)

²²Kaba yakaan silan, pyopoti ni Jesus yang paan, kayan pagpasalamat naan sang Dios, pagpisangpisangun naan aw pandooran naan sang isaisa sang kanaan manga inindo. Kayan yaglaong yaan kanilan, “Dawata mayo, kay yani yang kanak lawas.” ²³Kayan tyakmagan ni Jesus yang tabo. Pagpasalamat naan sang Dios, pandool naan sang manga inindo naan, kayan yiminum yang isaisa kanilan. ²⁴Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yani yang kanak dogo na apatutudun na pagatobos sang madaig na otaw. Wakaw pinaagi sang kanak dogo na apatutudun, amatoman yang maori na saad nang Dios kamayo na olowasun kamo sang kamayo sara. ²⁵Pagalaong ko kamayo na di da ako iminum oman sang imun na paras matag domatung yang allow na iminum ako sang baya na imun asang kasakopan nang Dios.” ²⁶Pagkatapos saan, managkanta silan sang kanta na pagsimba sang Dios, pyagabantog kanaan, kayan lyomogwa silan saan na baray aw singadto sang butay na kaolibowan.

Pyagalaong ni Jesus na Magalaong si Pedro na Buku nang Inagad naan si Jesus

(Mateo 26:31-35; Lukas 22:31-34; Juan 13:36-38)

²⁷Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Ayawan ak mayo kariko mallaw, kay yaan yang pyapasolat nang Dios kadini na yagalaong, ‘Apatayun ko yang magbantayay sang manga karnero, kayan yanagsarimbura mandaragan yang manga karnero.’ ²⁸Toyo,” laong ni Jesus, “aw papagboiin da ako oman sikun matay, magaona ako kamayo komadto Galilea.” ²⁹Kayan yaglaong si Pedro kang Jesus, “Maski ayawan kaw mallaw nang kadaygan, ako dili, di ta kaw ayawan maski nanang amapagguna.” ³⁰Yimibak si Jesus kanaan, laong, “Pagalaong ko kanmo, kay Pedro, na mallaw nang pakallowun di pa yang manok magatagaok nang makadwa, magalaong da kaw nang makatlo na buku kita nang

maginagad.” ³¹ Gyagaan da ni Pedro yang pagibak, laong, “Aw patayun kaw, arag ak omonong mapapatay, di ak magalaong na buku kita nang maginagad.” Min da naan arag yang pyagalaong nang kadaygan na manga inindo ni Jesus.

Yagaampo si Jesus adto Getsemane
(*Mateo 26:36-46; Lukas 22:39-46*)

³² Kayan kyomadto silan sang tanmanan na pyagangaranan nang Getsemane. Yagalaong si Jesus disaan sang kanaan manga inindo, laong, “Pagingkod kamo dini kaba magaampo ako.” ³³ Yang pyagaagad naan si Pedro aw si Santiago aw si Juan. Kayan yakudugkudug si Jesus, laban yamapuruk. ³⁴ Kayan yaglaong yaan sang toro na asang said naan, “Laban ak yamapuruk maynang mobogto da yang ginawa ko. Disini la kamo, pakatanaw kamo, ayaw kamo magkatorog.” ³⁵ Kayan yapaawatawat si Jesus kanilan, aw loob disang lopa, kayan yagampo sang Dios. Pyangayo naan daw maimo na di garo amapagguna kanaan yanging laban marisud na madatung kanaan. ³⁶ Laong naan, “Kay Ama ko, ikaw yang makagagaom sang kariko, ayaw pagtogotan yanging laban marisud na madatung kanak. Awgaid gosto ko, kay Ama, na yang kanmo pagbuut yang amatoman ani kanak, dili yang kanak pagbuut.”

³⁷ Pagkatapos naan magampo, magbarik si Jesus sang toro na inindo naan, kikita naan na yanagkatorog silan. Yagalaong yaan kang Pedro, “Yatorog kaw sa kadi, kay Simon? Di kaw kadi makatigkul sang todtod maski sang ka oras gaid? ³⁸ Ayaw kamo magkatorog, pangayo kamo sang tabang nang Dios antak dili kamo maboyo ni Satanas. Mangagad garo kamo sang pagbuut nang Dios, toyo wa kamo makaimo kay way abay gaom nang otaw.”

³⁹ Kayan yapaawatawat oman si Jesus aw pagampo maynang pagampo naan nang tigmad. ⁴⁰ Pagbarik oman ni Jesus sang toro na inindo naan, kitaun naan na yoman matorog silan kay laban yamatodtod. Wa silan akatigam daw nanang pagalaong nilan kang Jesus nang pagkagimata nilan.

⁴¹ Katlo na pagbarik ni Jesus agkanilan, maglaong yaan, “Yabay pa sa kadi kamo matorog? Toman da naan, kay dadatung da nang magadakup kanak. Tanawa mayo, ako na gyugual nang Anak nang otaw apadakup sang manga saraun na otaw. ⁴² Kaindug da kamo, kay yaibaw da yang yatabang sang magadakup kanak. Bay da ra kamo, mapagkita da kita kanilan.”

Yang Pagdakup kang Jesus
(*Mateo 26:47-56; Lukas 22:47-53; Juan 18:3-12*)

⁴³ Kaba yagasorit pa si Jesus, yadatung si Judas na kasamporo aw dow na inindo ni Jesus. Madaig yang inagad naan, yanagdara silan

nang manga espada aw manga bobonal na kaoy. Yang gasogo sining manga otaw na inagad ni Judas yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod aw yang mangkatikadung nang Judio. ⁴⁴Dadaan da pyaglaong ni Judas yang kanaan manga inagad na ayn nang arukan naan, yaan yang adakupun nilan aw dadyawa daraa adto sang manga pangoro na yagasogo kanilan. ⁴⁵Wakaw pagdatung ni Judas, maparabay yaan domorod kang Jesus aw paglaong, “Kay Ginoo.” Kayan yarukan naan si Jesus. ⁴⁶Kayan dyakup si Jesus nang manga inagad ni Judas, pyapakagsun yaan nilan tagunun. ⁴⁷Yang isa na inagad ni Jesus yakabindas sang kanaan espada, titibas naan aw kapangori sang sangkilid na taringa yang allang nang labaw na magampoway. ⁴⁸Kayan yaglaong si Jesus sang yanagdakup kanaan, “Nanga kamo yanagdara sang manga espada aw bobonal maynang torisan yang panagdakupun mayo? ⁴⁹Allawallaw yagaindo ako digsurud nang templo, kayan nanga wa mayo ako adakupa disaan? Toyo di amaimo na dili amatoman yang kariko nang sorit na pyapasolat nang Dios.” ⁵⁰Kayan yayawan si Jesus nang kariko nang kanaan manga inindo, dyaraganan da yaan.

⁵¹⁻⁵²Aon bagong otaw disaan na arag yigiyod kang Jesus, arag garo nilan yaan dyadakup aw buku yakabloy, kay yaan gaid yang yamapoti nilan yang pyamakal naan, wakaw pagkarobas nang pyamakal naan, domaragan yaan na lobas.

**Si Jesus na asang Atobangan nang manga Matikadung
nang manga Judio**

(Mateo 26:57-68; Lukas 22:54-55,66-71; Juan 18:13-14,19-24)

⁵³Pagkatapos saan, daraun nilan si Jesus adto sang baray nang labaw na magampoway na si Kaipas. Yanagkatipon disaan yang kariko nang manga pangoro na magampoway aw yang manga matikadung nang Judio aw yang manga magindoway sang balaod. ⁵⁴Si Pedro yigiyod kang Jesus, toyo maawatawat yaan. Pagdatung ni Pedro sang baray ni Kaipas, lomasak yaan sang inarad nang baray, toyo wa apanik. Yapagobay yaan digdarum sang manga bantay sang baray, yanarang yaan disaan.

⁵⁵Agsurud nang baray yang manga pangoro na magampoway aw yang kariko nang pangoro nang manga Judio na yanagkatipon disaan, yanagkabaraw silan daw nana na sara yang atakun nilan kang Jesus na antak kasombong nilan antak patayun. Awgaid way kikita nilan na sara na akaponowan nang pagpatay nilan kanaan. ⁵⁶Maski madaig yang gatistigos di akatoowan kay wa magaanawa yang pyagalaong nilan kay podo kagaro.

⁵⁷Wa akadogay yagalaong yang mangkagaro na tistigos, ⁵⁸“Yani sa agaw yang yagalaong nangaon na alanasun naan yang dagdagu na templo na inimo nang manga otaw. Kayan pagkatapos nang torong allaw

imoon naan yang lain na templo na buku nang inimo nang otaw.”⁵⁹ Toyo wa magaanawa yang pagpanistigos nini na manga otaw.

⁶⁰ Kayan yimindug yang labaw na magampoway aw pagosip kang Jesus, laong, “Nanga, way akaibak mo sining sombong nang manga otaw?”⁶¹ Toyo wa iibak si Jesus. Kayan pyaglaong yaan oman nang labaw na magampoway, laong, “Ikaw agaw si Kristo na anak nang Dios na Labi?”⁶² Kayan yimibak si Jesus, laong, “Uu, ako yaan. Madatung yang allaw na akatigaman mayo na ako na gyugual nang Anak nang otaw yang makagagaom sang kariko kay ikitaun mayo ako asang apit karinto nang Labi na way tatamanan nang gaom. Arag ikitaun mayo ako na magabarik ani sang donya sikun diglangit na madari nang panganod.”⁶³⁻⁶⁴ Pagdungug nang labaw na magampoway sang sorit ni Jesus, parabay lasiin naan yang kanaan dagom, kay pyapakita naan na laban lyarangutan yaan. Kayan yaglaong yaan, “Di da kita magatagad sang kadaygan pa na tistigos, kay dyumungug da natu yang kanaan sorit na pagminos naan sang Dios, kay yagalaong yaan na mayn kono kanaan yang Dios. Wakaw, onnoon da mayo yaan na otaw?” Kayan yimibak silan kariko, laong, “Angay yaan patayun.”

⁶⁵ Aon digkanilan yotobad kang Jesus. Tyatampung nilan yang mata naan, kayan syombag nilan durug pyagalaong, “Tooka daw sining yosombag kanmo.” Magonawa, arag yosombag kanaan yang manga bantay kanaan.

Yagalaong si Pedro na Buku nang Inagad naan si Jesus
(*Mateo 26:69-75; Lukas 22:56-62; Juan 18:15-18,25-27*)

⁶⁶ Aadto ra darum si Pedro, yanarang. Kikita yaan nang yakaagi disaan na bobay na sogwanun nang labaw na magampoway. ⁶⁷ Pyapaunungan yaan nang bobay aw paglaong, “Arag kaw inagad nang taga Nasaret na si Jesus.” ⁶⁸ Toyo wa aangkun si Pedro, yaparabay yaan maglaong, “Wa ak akatigam sang pyagalaong mo daw nana. Wa ak makadarag sang kaologan naan.” Kayan kyomadto yaan sang apit nang tatakup nang inarad. ⁶⁹ Toyo kikita yaan oman nang sogwanun na bobay. Yaparabay yaan na bobay maglaong sang manga otaw disaan, “Yaan na otaw yang inagad ni Jesus.” ⁷⁰ Toyo yoman maglaong si Pedro, “Buku ak nang kanaan inagad.” Wa akadogay yang manga otaw disang apit ni Pedro yang yagalaong da, “Tinuud sa agaw na ikaw arag inagad ni Jesus, kay arag kaw taga Galilea.” ⁷¹ Toyo yaparabay maglaong si Pedro, “Isilotan ako nang Dios aw buku nang matungtung yang pyagalaong ko na wa ak ikilara saang otaw na pyagalaong mayo kanak.” ⁷² Pagkampus ni Pedro maglaong saan, maparabay magtagaok yang manok nang makadwa. Pagdungug ni Pedro sang tyagaok nang manok, kaundan naan yang pyagalaong kanaan ni Jesus na yagalaong, “Ikaw, kay

Pedro, nang di pa yang manok magatagaok mallaw nang makadwa, magalaong da kaw nang makatlo na buku kita nang maginagad.” Kayan pyangilumuglumugan yaan nang lowa, wa yaan makatigkul, yakapagdaraw.

Si Jesus na asang Atobangan ni Pilato

(Mateo 27:1-2,11-14; Lukas 23:1-5; Juan 18:28-38)

15 ¹Yaparabay managkatipon nang pakallowun yang manga pangoro na magampoway aw yang mangkatikadung nang Judio aw yang manga magindoway sang balaod. Kariko nilan na manga pangoro yanagkatipon, kay managkabaraw silan daw nanang inangun nilan kang Jesus. Pagkatapos saan pabakos nilan yang buktun ni Jesus aw padaraan agkang Pilato na gobernador antak okman naan si Jesus. ²Kayan binista ni Pilato si Jesus. Yagaosip si Pilato kanaan, laong, “Ikaw kadi yang ari nang manga Judio?” Yimibak si Jesus kanaan, laong, “Uu, ako sa agaw.” ³Madaig yang pyagasombong nang manga pangoro na magampoway kang Pilato bain kang Jesus. ⁴Wakaw yoman magosip si Pilato kang Jesus, laong, “Nanga dili kaw magibak? Paningug, madaig yang pyagasombong nilan kanak bain kanmo.” ⁵Wa yaan iibak, wakaw yamaburungburung laban si Pilato.

Yookman si Jesus na Apatayun

(Mateo 27:15-26; Lukas 23:13-25; Juan 18:39–19:16)

⁶Yang batasan ni Pilato kada toig aw dyomatung da yang pista na Paglabay, pyagaboroyan naan yang isa na piriso. Yang maski sini na ipiliin nang manga Judio, yaan yang aparogwaun ni Pilato. ⁷Yakatoran naan na pista yang pagpiriso sang otaw na pyagangaranan ni Barabas. Yaan yang isa na yapagkontara sang okom, yaan yang gapatay sang manga otaw nang papagtanam naan sang okom. ⁸Pagkatipon nang yatambong sang pista, komadto sang atobangan ni Pilato yang madaig na otaw antak ayoon nilan na oboroyan yang isa na piriso, maynang batasan naan kada toig pagdatung nang pista. ⁹Yagaosip kanilan si Pilato, laong, “Gosto mayo na oboroyan ko yang ari nang manga Judio?” ¹⁰Sabo maynaan yang pagosip ni Pilato kanilan, kay kyakatigaman naan yang dumdung nang manga pangoro na magampoway disaan. Kyakatigaman naan na yapagkontara silan kang Jesus kay dakora yang kanaan gaom, wakaw syosombong yaan nilan. ¹¹Yang kariko nang manga otaw na yanagkatipon disaan pyagindo da nang manga pangoro na magampoway na si Barabas yang ayoon nilan na oboroyan, buku ni Jesus. ¹²Kayan yaglaong si Pilato sang manga otaw, laong, “Aw boroyan ko si Barabas, onnoon ko yaning otaw na pyagangaranan mayo nang ari nang manga Judio?” ¹³Gyagagaan nilan yang pagibak, laong, “Pakarabowi yaan

asang koros.” ¹⁴Kayan yaglaong si Pilato kanilan, “Nanga? Nanang maat na imo naan?” Kayan yagdogang yang tanog nang manga otaw, laong, “Pakarabowi yaan asang koros.” ¹⁵Kay gosto ni Pilato na akaontoran yang manga otaw, wakaw byoboroyan naan si Barabas adto kanilan. Pagkatapos saan, parabut naan si Jesus nang lobid na aon makakkapig, kayan syogo naan yang manga sondaro na akarabowan si Jesus asang koros antak patayun.

Dyodogadogaan si Jesus nang manga Sondaro

(Mateo 27:27-31; Juan 19:2-3)

¹⁶Pagkatapos nilan labutun si Jesus, daraun yaan nang manga sondaro agsurud nang inarad nang baray ni Pilato kayan tyawag nilan yang kariko nang kasondarowan. ¹⁷Yiimo nang manga sondaro si Jesus maynang ari kay dyodoogdoog yaan nilan. Wakaw dyadagoman nilan si Jesus nang mapora na dagom, kayan yagsarapid silan sang soksokon na baragun na yiimo pudung aw pudungan sang oro naan. ¹⁸Pagkatapos saan, maparabay silan maglaong kanaan, “Kay Ginoo, ari kaw nang manga Judio.” ¹⁹Pyanagbonaran nilan yang oro ni Jesus nang baston, aw panagtobadi yaan nilan. Kayan lyomood silan asang atobangan naan nang pagdoogdoog nilan kanaan. ²⁰Pagkatapos nilan magdoogdoog kanaan, panaglobasun nilan yang mapora na dagom aw sooti nilan oman nang tyoonan naan dagom. Kayan dyara yaan nilan aglogwa antak panagkarabowan nilan asang kaoy na koros.

Si Jesus Kyakarabowan asang Koros

(Mateo 27:32-44; Lukas 23:26-43; Juan 19:17-27)

²¹Kaba yangindaran silan aglogwa nang syodad, pyagakita nilan yang taga Sirene na ama ni Alejandro aw Rupo na pyagangaranan ni Simon na baya pa na yadatung sang syodad. Kay yakatoran nang pagpangindaran nilan yang pagdatung ni Simon, wakaw lyurugus nang manga sondaro si Simon papagpusanun sang koros na pyupusan ni Jesus. ²²Kayan dyara nilan si Jesus adto babaw nang tagbi na butay na pyagangaranan nang Golgota. Kyaragsaan nang oro yang kaologan nang aran naan na butay. ²³Kayan pyainum garo nilan si Jesus sang inmuon na dyadariyan nang mira, toyo wa yaan iinum. ²⁴Kyakarabowan nilan si Jesus asang koros, kayan tyollok nilan yang koros sang lopa. Pagkatapos saan, managripa silan daw sining makapagpanmo kanilan sang kada isa na dagom ni Jesus. ²⁵Alasnuybe nang masurum yang pagkarabo nilan kang Jesus asang koros. ²⁶Yang sombong nilan bain kang Jesus syosolat asang tupad nang babaw nang oro ni Jesus, laong nang sombong nilan, “Yani yang ari nang manga Judio.” ²⁷Aon dowang ka torisan na arag kyakarabowan nilan asang koros, yang isa apit karinto ni Jesus aw yang isa apit kawara

naan. ²⁸Kayan yatoman yang sorit na syosolat, laong, “Pyapatay yaan na yaan yang inagad naan patayun yang manga torisan.”

²⁹Yang yallabay yagadadangu na yagaodyat kang Jesus. Kayan kyuyat nilan si Jesus, laong, “Ati nimo na magaranas sang templo aw imowa oman surud nang torong allaw. ³⁰Aw matungtung yang sorit mo, panaog disang koros antak di mogto yang ginawa mo.” Maynaan yang kanilan pagodyat kang Jesus. ³¹Arag yagaodyat kanaan nang maynaan yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod. Yagalaong silan, “Yakatabang yaan sang kadaygan na manga otaw, toyo di yaan makatabang sang kanaan tyoonan lawas. ³²Aw yaan yang ari nang Israel na si Kristo, makapanaog yaan disang koros na akamatayan naan. Aw maimo naan yaan motoo ra kita kanaan.” Maski yang torisan na arag kyakarabowan asang apit ni Jesus arag yagaodyat kanaan nang maynaan.

Yang Pagbogto nang Ginawa ni Jesus

(Mateo 27:45-56; Lukas 23:44-49; Juan 19:28-30)

³³Pagkaalasdosi nang allaw, sakadyap yagngitngit da yang banwa asta yagalastres nang ambong. ³⁴Pagkaalastres nang ambong, gagaan ni Jesus yang paglaong, “Eli, Eli, lama sabaktani.” Yang kaologan naan na sorit, “Dios ko, Dios ko, nanga tyatarikodan mo ako?” ³⁵Aon manga otaw na yudungug saan na sorit ni Jesus, kayan yaglaong silan, “Dagaw yagatawag yaan kang Elias na propeta nang Dios kadini.” ³⁶Pagdungug nilan saan, maparabay moti yang sang ka otaw sang espongha aw tuguma naan sang imun kayan syaringit sang kaoy aw dadawugan naan adto sang baba ni Jesus kay antak supsupun naan, kayan yaglaong, “Pabayai la doon, kay pagatanawan da ta gaid daw komaon si Elias na makamang kanaan disang koros.” ³⁷Kayan kyomowaaw si Jesus, kayan yomogto yang kanaan ginawa. ³⁸Pagkamatay ni Jesus, maparabay mapikas yang madakmul na sapot na pyagasarimbun sang balaan na sobay nang Dios disang templo ag Jerusalem. Pagpono digtaas mapikas yaan na sapot datung agdarum. ³⁹Yang kapitan nang manga sondaro na yagaindug asang atobangan nang koros ni Jesus yagasait sang pagkamatay ni Jesus kayan yagalaong, “Anak sa agaw nang Dios yaan na otaw.”

⁴⁰Arag aon manga bobay disaan na yanagtanaw, maawatawat silan sang koros ni Jesus. Iyan si Maria Magdalena, aw si Salome, aw yang isa na Maria na ina nang maglomon na si Jose aw si Santiago na pyagangaranan nang Santiago na mangod. ⁴¹Yani na bobay yang yamagad kang Jesus kaba aadto pa yaan sang banwa na Galilea kay tyatagapan yaan nilan pono sang pagtaod nilan kanaan. Madaig arag na kawbayan yang yamagad kang Jesus durug yapanaw yaan adto Jerusalem.

Byubutang yang Patay na Lawas ni Jesus agsurud nang Gikub
(Mateo 27:57-61; Lukas 23:50-56; Juan 19:38-42)

⁴² Agput da magabi ninyang allaw na pyagangaranan nang allaw na pagpangandam, wakaw kay allaw na pagpapatana yang masapit na allaw, yaparabay komadto si Jose kang Pilato. ⁴³ Si Jose taga Arimatea, dungganun yaan na otaw, arag yaan pangoro nang Judio. Yabay naan tagadan yang pagpono nang pagari nang Dios disang donya. Maski yamalluk si Jose, yagaisug yaan domorod kang Pilato kayan yayo naan yang lawas ni Jesus. ⁴⁴ Yamaburungburung si Pilato kay dum dum naan na wa pa akamatay si Jesus. Wakaw tyatawag naan yang kapitan nang manga sondaro aw pagosip daw matungtung na yamatay da si Jesus. ⁴⁵ Pagdungug naan sang batok nang kapitan na yamatay da si Jesus, pakamang naan kang Jose yang lawas ni Jesus. ⁴⁶ Kayan pyagbili ni Jose sang madyaw na sapot na mapoti. Pagkamang naan sang lawas ni Jesus disang koros, burubudan naan yang lawas naan nang sapot. Pagkatapos saan, butang naan yang lawas ni Jesus agsurud nang gikub na inimo nang otaw sang patay, kayan pyoron naan yang dakora na bato asang baba nang gikub antak matampung. Yang gikub na byubutangan nang lawas ni Jesus inimo nang otaw disang kilid nang pangpang na bato. ⁴⁷ Arag aadto si Maria Magdalena aw si Maria na ina ni Jose, yagatanaw silan antak katigaman nilan daw wain ubutangan si Jesus.

Yang Pagboi Oman ni Jesus

(Mateo 28:1-8; Lukas 24:1-12; Juan 20:1-10)

16 ¹ Paglabay nang allaw na pagpapatana, si Maria Magdalena aw si Salome aw si Maria na ina ni Santiago aw ni Jose, silan toro yagabili sang mangkaballo na pagadamag nilan sang lawas ni Jesus. ² Masurumsurum pa, baya similat yang suga nang kaisa na allaw, maparabay silan toro komadto sang gikub na byubutangan kang Jesus. ³ Kaba yangindaran silan, yanagkabarawbaraw, laong, “Sini koraw mallow yang apapagporonon natu sang bato disang baba nang gikub antak kita makaagi?” ⁴ Gapaiibaw silan asang gikub, kimita da silan na kyaowangan da yang baba nang gikub maski laban dakora yang bato na pyagatampung saan. ⁵ Yaparabay silan sumurud sang gikub. Agsurud kikita nilan yang tagalangit na sogwanun nang Dios, maynang kaimo nang bagong otaw. Yandagom yaan nang mapoti na dagom, yagaingkod digsurud apit karinto. Yamangkalluk yang toro na bobay. ⁶ Kayan yaglaong yang tagalangit kanilan, “Ayaw kamo magkalluk. Yang tyatarok kadi garo mayo si Jesus na taga Nasaret na kyakarabowan nilan disang koros. Toyo wa da yaan dini, kay yagboi da yaan oman. Tanawa, yani kay yang byubutangan sang kanaan lawas. ⁷ Unug da kamo aw batoki mayo

si Pedro aw yang kariko nang inindo ni Jesus. Paglaongan mayo kanilan na yagona ra kamayo si Jesus adto Galilea, ikitaun mayo yaan adto maynang pyagalaong naan kamayo nangaon.”⁸ Pagkampus nang sorit naan, maparabay lomogwa yang toro na bobay, kayan dyomarangan silan na tyatakigan nang pagkalluk. Wa silan magasoritsorit.

Yapakita si Jesus kang Maria Magdalena

(Mateo 28:9-10; Juan 20:11-18)

⁹Mararum pakallowun nang kaisa na allow, yagaboi si Jesus kasikun matay. Ninyan na allow yomona si Jesus mapakita kang Maria Magdalena. Yaan na Maria yang pyaparogwaan ni Jesus nang pitong ka mangkaraat. ¹⁰Pagkatapos ni Jesus mapakita kang Maria, maparabay komadto si Maria sang manga inindo ni Jesus kay abatokan naan silan. Pyangilumuglumugan silan nang lowa tungud sang kamatayun ni Jesus. ¹¹Maski byabatokan silan ni Maria na yagboi da oman si Jesus kay kikita yaan naan na yakaon kanaan, wa silan otoo sang kanaan batok.

Yapakita si Jesus sang Dowa na Inindo naan

(Lukas 24:13-35)

¹²Pagkatapos saan mapakita si Jesus sang dowa na inindo naan kaba yangindaran silan. Toyo wa silan ikilara kanaan parabay. ¹³Pagkilara nilan kang Jesus, maparabay silan mori aw batoki nilan yang kadaygan na manga inindo, toyo wa silan atangkap sang kanilan batok.

Yapakita si Jesus sang Samporo aw Isa na Inindo naan

(Mateo 28:16-20; Lukas 24:36-49; Juan 20:19-23; Apostol 1:6-8)

¹⁴Pagkatapos saan, mapakita si Jesus sang samporo aw isa na inindo naan kaba yakaan silan. Syosorit naan silan kay maski yaan yang gabatok kanilan yang yikita kang Jesus pagkatapos naan magboi oman, wa silan atangkap, wa otoo sang batok kanilan na yagboi da oman si Jesus kasikun matay. ¹⁵Pagkatapos ni Jesus magsorit sang kanaan manga inindo, sogoon naan silan, laong, “Pamanaw kamo aw kadto sang kariko nang manga otaw disang karowagan nang donya aw pagbatok kamo kanilan bain sang madyaw na batok na sikun sang Dios.” ¹⁶Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yang maski sini na otaw na magapabawtismo kay yaan yang tyatangkap naan yang madyaw na batok na sikun sang Dios, yaan yang otaw na madawat sang panalangin nang Dios na way kataposan. Toyo yang maski sini na wa atangkap sang madyaw na batok na sikun sang Dios, yaan yang otaw na madawat sang silot nang Dios na way kataposan pono sang kanaan imo na maat nang Dios. ¹⁷Yang yamanarig kanak,” laong ni Jesus, “yang magaimo sang manga milagro kay silan yang kyakaaronan nang gaom nang Dios. Wakaw silan yang

magaparogwa sang manga mangkaraat sikun sang lawas nang manga otaw, tungud sang gaom nang kanak aran na ingaranan nilan. Silan yang magasorit sang yanagkatoboktobok na manga sorit na wa nilan akatigami. ¹⁸Maski makapoti silan sang tinanap, way abatiin nilan. Magonawa oman aw makainum silan sang makabbarung, di silan amaono. Yang manga sakit na adamdamun nilan magakadyaw.”

Yapakabaton si Jesus adto Langit

(Lukas 24:50-53; Apostol 1:9-11)

¹⁹Pagkatapos nang Ginoo na si Jesus maglaong sang kanaan manga inindo, mapakabaton yaan parabay aglangit, adto sang apit karinto nang Dios, kay yaan yang makagagaom sang kariko. ²⁰Kayan yaglimpud yang manga inindo naan sang karowagan nang donya na yagabatok sang madyaw na batok na sikun sang Dios. Pyanalanginan nang Dios yang kanilan iimo na apaimo naan kanilan. Pyapakita naan yang manga milagro pinaagi kanilan antak katigaman nang abatokan nilan na matungtung sa agaw yang kanilan batok. Amen.